

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
DOĞU VE GÜNEYDOĞU ANADOLU BÖLGESİ

2016 YILI

ÇOCUK HAKLARI İHLALLERİ
RAPORU

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
2017

İÇİNDEKİLER

DEĞERLENDİRME	: 2
HAK İHLALLERİ BİLANÇOSU	: 4
AYRINTILI VERİLER	: 5

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER

POLİS VE JANDARMA TARAFINDAN ÖLDÜRÜLENLER VE YARALANANLAR	: 5
SİLAHLI ÇATIŞMALAR SIRASINDA ÖLEN VE YARALANANLAR	: 6
BOMBALI SALDIRILAR SONUCUN ÖLEN VE YARALANANLAR	: 8
CEZAVİNDE ÖLEN VE YARALANANLAR	: 9
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLENLER VE YARALANANLAR	: 9
FAİLİ MEÇHUL SALDIRI SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR	: 10
SINIR HATLARINDA ÖLDÜRÜLENLER VE YARALANANLAR	: 10
MAYIN-SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLEN VE YARALANANLAR	: 11
KUŞKULU ÇOCUK ÖLÜMLERİ VE İNTİHARLARI	: 13
AİLE İÇİ ŞİDDETE UĞRAYAN ÇOCUKLAR	: 15
TOPLUMSAL ALANDA ŞİDDETE UĞRAYAN ÇOCUKLAR	: 16

ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

GÖZALTINA ALINANLAR - TUTUKLANANLAR	: 20
GÖZALTINDA İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE	: 26
GÖZALTI YERLERİ DIŞINDA İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE	: 27
OKULDA ŞİDDET	: 29

Rapor Notu

Bu raporda yer alan veriler ve verilere ait bilançolar, derneğimizin şubelerine mağdurlarca yapılan bireysel başvurulardan, yerel kaynaklardan edinilen bilgilerden ve basın taramalarından (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Özgür Gündem, Cnntürk, NTV, Habertürk, Fırat Haber Ajansı, ETHA, DİHA, DHA, JİNHA, ANHA, Bianet.org, El Cezire, BBC, Yüksekova Haber, Van TV, Özgür Gün TV, T24, Dihaber, Gazetesujin) derlenerek hazırlanmıştır.

Raporda yer alan bazı veriler, iddiadır. Ancak, ilgili kurum veya kişilerden, iddiaların aksini ispatlayacak beyan ve açıklamalar yapılmadıkça, iddialar doğru ve gerçek olarak kabul edilecektir.

İddialara ilişkin yeni veriler gündeme geldikçe, raporda yer alan ilgili bölümler güncellenecektir. Rapordan çıkarılabilir veya kesinlik kazandırılarak raporda tutulmaya devam edilecektir.

DEĞERLENDİRME

İnsan Hakları Derneği olarak “2016 Yılı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Çocuk Haklarına Yönelik İhlaller Raporu”nu sizlerle paylaşmak üzere bir aradayız.

30 yılı aşkın süredir devam eden çatışmalı süreç ve yaşananlar toplumsal alanda gerçekleşen her durum gibi elbette çocukları da – *hatta belki de en fazla* - etkilemiştir. Çocuklar bu süreçte anne babalarını ve diğer yakınlarını kaybettiler, ölümlere tanık oldular, çatışmaları gördüler. Bir insan hakkı olan anadillerini kullanmalarına izin verilmediği için gelişimsel olarak olumsuz etkilendiler, hayatı anlama ve anlamlandırma süreçlerinde desteklenmek yerine kısıtlandılar. Güvenlik güçleri tarafından doğrudan hedef gösterilerek öldürüldüler, tutuklandılar, özgürlüklerinden mahrum bırakıldılar. Kapatıldıkları yerlerde şiddete ve işkenceye maruz kaldılar. Birçoğu ifade ve örgütlenme özgürlüklerini kullanırken, polis şiddeti sebebiyle yaralandı ve hayatını kaybetti.

Raporumuzun bilançosunda yer alan istatistiksel verilere baktığımızda, çocuklara yönelik hak ihlallerinin 2016 yılında da yoğun bir şekilde devam ettiğini görüyoruz. Bu ihlaller arasında özellikle güvenlik güçleri tarafından gerçekleştirilen yargısız infazlar, gözaltında ve gözaltı yerleri dışında yapılan işkence ve kötü muamele ile toplumsal gösteriler sırasında çocukların maruz kaldığı şiddet dikkat çekmektedir. Toplumsal yaşamımızın geleceği olarak gördüğümüz çocuklar ve onlara yönelik gerçekleşen hak ihlalleri, hiç şüphe yok ki yürütmüş olduğumuz insan hakları mücadelesinde en hassas olduğumuz konular arasında yer almaktadır.

Silah kullanma yetkisinin ihlali ve dur ihbarı nedeniyle 2016 yılında bölgemizde, güvenlik güçlerinin hedefi olan 5 çocuk yaşamını yitirirken, 6 çocuk ise yaralanmıştır. Yine silahlı çatışma ortamından kaynaklı 22 çocuk yaşamını yitirmiş, 12 çocuk ise yaralanmış veya kalıcı fiziksel tahribatlarla yaşamlarını sürdürmek zorunda kalmıştır. Bununla birlikte, Türkiye’de yüzlerce cana mal olan bombalı saldırılar, Kürdistan’da da etkisini göstermiş ve bu bombalı saldırılar neticesinde 41 çocuk yaşamını yitirmiş, 3 çocuk ise yaralanmıştır. Diğer yandan, yaşam hakkı ihlal edilen çocuklarla ilgili yargı organlarınca, etkili ve adil bir soruşturma yürütülmemesi, faillerinin gizlenmesi ve yargı karşısına çıkarılmaması, suç işleyen kolluk birimlerini adeta cesaretlendirmekte, gerçekleştirdikleri ihlalleri sürdürmeye teşvik etmektedir.

Yine toplumsal gösterilerde veya ev baskınları sonucu, 2016 yılı içerisinde 150 çocuk gözaltına alınmış, 40 çocuk ise tutuklanmıştır. Sokağa çıkma yasakları sırasında ve toplumsal olaylarda gözaltına alınan çocuklara yönelik işkence ve kötü muamele uygulamalarına da rastlanmıştır. En az 6 çocuk gözaltında işkenceye maruz kalırken, yine en az 6 çocuk ise gözaltı yerleri dışında veya sokakta şiddet mağduru olmuştur.

Çatışmalı ortamdan etkilenme sonucu, resmi hata ve ihmal sonucu, faili meçhul saldırı, mayın ve sahipsiz bırakılan patlayıcılar sonucu, sınır hatlarında vurulanlar, kuşku çocuk ölümleri ve intiharları gibi konularda yapmış olduğumuz izleme çalışmalarında ise, 2016 yılında bölgede 40 çocuk yaşamını yitirmiş, 49 çocuk ise yaralanmıştır.

İhlallerin yoğunca yaşandığı hapisanelerde ise, çocuklara yönelik ihlaller dikkat çekmektedir. Raporumuzda görüleceği üzere, cezaevlerinde çocuklara yönelik yapmış olduğumuz izleme ve tespit çalışmalarında cezaevinin fiziksel koşullarının yarattığı ihlaller bir yana, işkence ve kötü muamele, sağlık sorunları, sosyal etkinliklerden mahrum bırakılma,

psikolog desteğinden yoksun bırakılma gibi pek çok ihlalin yaşandığı görülmüştür. Bir an önce cezaevlerinde yaşanan bu ihlallerin önlenmesine dair koruyucu politikaların çağrısında bulunurken, çocukların yaşamlarını idame ettireceği alanların cezaevleri değil, ailelerinin yanı olduğunu belirtmek istiyoruz.

2016 yılında aile içinde ve toplumsal yaşam alanlarında çocuklara yönelik yönelik şiddet ve istismar olaylarıyla, yaşam hakkı ihlalleri yine devam etmiştir. Karşılaştıkları şiddet sonucu, 10 çocuk yaşamını yitirmiş, 2'si yaralanmış, 114'ü istismara maruz kalmıştır. Aile ortamında ya da toplumsal alanda çocuklara yönelik görülen yaşam hakkı ihlallerinin en önemli nedeni, çocuklara yönelik yapıcı sosyal politikaların yokluğudur. Bu durum, Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne 22 yıl önce taraf olan Türkiye'nin, sözleşmenin çocuğun yüksek yararı, yaşama ve gelişme hakkı, katılım hakkı, ayırım gözetmeme, güvenli bir ortamda büyüme hakkı şeklinde temel ilkeler üzerinden belirlenen yükümlüklerini yerine getirmediğinin bir göstergesidir. Oysa sözleşme, devletlere, çocuk haklarına saygı duymaya davet etmekte, bu hakların korunmasına yönelik pozitif ve bu hakların ihlal edilmemesi için de negatif yükümlülük getirmektedir.

Çocukların yaşam hakkını savunmak ve çocuklara yönelik hak ihlalleri ile mücadele etmek, en temel ve insani sorumluluktur. Bu temelde biz insan hakları savunucuları olarak, tüm toplumsal kesimleri çocuklarımızın her alanda maruz kaldığı şiddete karşı duyarlı olmaya ve demokratik tepkilerini göstermeye çağırıyoruz. Ve sonuç olarak diyoruz ki; Çocukların işkence edilerek cezaevlerine atılmadığı, kurşunla ya da gaz fişegi ile vurulup katledilmediği, adillerinde özgür, bilimsel, kendi inanişında ve ayrımcılığa uğramadan eğitim alabildiği, sokaklarda çalışmak zorunda kalmadıkları, şiddete ve istismara maruz bırakılmadıkları bir toplumda yaşayabildikleri bir ortam diliyoruz.

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ DİYARBAKIR ŞUBESİ ÇOCUK KOMİSYONU

2016 YILI ÇOCUK HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

	ÖLÜ	YARALI
ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER		
YARGISIZ İNFAZ (Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar)	5	6
Silahlı Çatışmalar Sırasında Sırasında Ölen ve Yaralananlar	22	12
Bombalı saldırılarda Ölen ve Yaralananlar	41	3
Cezaevinde Ölen ve Yaralananlar	2	-
Resmi Hata ve İhmal Sonucu Ölen ve Yaralananlar	7	1
Faili Meçhul Saldırıları Sonucu Ölen ve Yaralananlar	-	5
Sınır Hatlarında Meydana Gelen Ölüm ve Yaralananlar	11	19
Mayın ve Sahipsiz Bırakılan Patlayıcılar Sonucu Ölüm ve Yaralanmalar	9	27
Kuşkulu Çocuk Ölümleri ve İntiharları		
İntihar	11	
Teşebbüs	2	
Aile İçi Şiddet		
Ölü	8	
Yaralı/Şiddet	2	
Cinsel İstismar	4	
Toplumsal Alanda Şiddet		
Ölü	2	
Cinsel İstismar	110	
ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER		
Gözaltına alınanlar	150	
Tutuklananlar	40	
Gözaltında İşkence ve Kötü Muamele	6	
Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	6	
Okulda Şiddet	1	

2016 Yılı ÇOCUK HAKLARI İHLALLERİ AYRINTILI VERİLER

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER

(YARGISIZ İNFAZ - Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar)

06 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Cudi Mahallesi'nde beyaz bayrak kullanarak evlerinden ve mahalleden ayrılmak isteyen Goran ailesi üyelerine güvenlik güçleri tarafından zırhlı araçlardan açıldığı iddia edilen ateş sonucu, Bişeng Goran (12) isimli çocuk başına isabet eden kurşunla ağır yaralandı. Ailesi tarafından Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırılan çocuk, hastanede yaşamını yitirdi.

07 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, abluka nedeniyle evlerinde suları tükenen Nidar Sümer (17) ve Halis Sümer (45) isimli kardeşler, su almak için evlerinden çıktıkları zırhlı polis araçlarından açıldığı iddia edilen ateş sonucu vurularak yaralandı. Hastaneye götürülen iki kardeş, kurtarılamayarak yaşamlarını yitirdi.

09 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesinde polisin “dur” ihtarına uymadığı gerekçesiyle Y.A. (15) isimli çocuk, polis tarafından açılan ateş sonucu sırtından vurularak ağır yaralandı.

07 Şubat 2016 tarihinde Van Merkez İpekyolu ilçesi Hacıbekir Mahallesi'nde, güvelik güçleri tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucu yaşları 13 ile 16 arasında değişen S.O., U.K. ve D.A. isimli çocuklar, vücutlarına isabet eden kurşunlar yaralandı. Yaralı çocuklar, Van Yüzüncüyıl Üniversitesi Dursun Odabaşı Tıp Merkezi'nde tedavi altına alındı. Görgü tanıkları, Saat 19.30 civarında zırhlı araçlarla mahalleye gelerek araçlardan inen polislerin, o sırada sokakta bulunan yurttaşların üzerine rastgele ateş açtığını ileri sürdü.

09 Şubat 2016 tarihinde Diyarbakır ilinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde yaşanan sokağa çıkma yasağı olaylarına tepki göstermek amacıyla Koşuyolu Parkı'nda bir ayara gelerek protesto yürüyüşü gerçekleştirmek isteyen yurttaşlara polis, gaz bombaları ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Müdahale üzerine kentin birçok noktasına yayılan protesto gösterileri sırasında, Mahmut Bulak (16) adlı isimli çocuk, güvenlik güçleri tarafından açılan ateş sonucu vurularak yaşamını yitirdi. Görgü tanıkları, Bulak'a ranger tipi bir araçtan ateş açıldığını ileri sürdü.

14 Şubat 2016 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesi Dicle Mahallesi'nde zırhlı polis araçlarından açıldığı iddia edilen ateş sonucu, Muğdat Ay (12) isimli çocuk vurularak yaşamını yitirdi. A.D. (16) isimli çocuk ise yaralandı.

19 Şubat 2016 tarihinde Mardin'in Nusaybin ilçesinde zırhlı polis araçlarından açılan ateş sonucu Dışah Ak ve yanında bulunan kızı S.A. (10) yaralandı. Olay yerine gelen ambulans sağlıkçılarının ilk müdahalede bulunduğu Dışah Ak yaşamını yitirdi. Bacağından yaralanan S.A., ise Nusaybin Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındı. Öte yandan 21 Şubat 2016 tarihinde, Mardin Valiliği tarafından yapılan açıklamada “19/02/2016 Cuma günü

güvenlik tedbiri görevini icra eden bir zırhlı aracımızda oluşan teknik bir arızadan dolayı ateşleme mekanizması harekete geçmiş, olay sonucunda bir vatandaşımız hayatını kaybetmiş, bir vatandaşımız da yaralanmıştır.” denildi. Açıklamanın devamında, olay ile ilgili adli ve idari soruşturma başlatıldığı ve sonuçlarının kamuoyuna duyurulacağı belirtildi.

05 Nisan 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesinde akşam 21.00 sıralarında toplanan bir gruba polis tarafından gerçekleşen müdahale sırasında, Sema Çelik (17) isimli bir çocuk, kafasından vurularak ağır yaralandı. Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alınan Çelik'in beyin ölümü gerçekleşti. Çelik, **11 Nisan 2016 tarihinde** yaşamını yitirdi. Görgü tanıkları, Beyaz renkli Toros marka bir araçtan ateş açıldığını ileri sürdü.

Silahlı Çatışmalar Sırasında Ölen ve Yaralananlar

02 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesi ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, U.G. (7) isimli çocuk, ayağından vurularak yaralandı.

04 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Sur ilçesinde ilan sokağa çıkma yasağı sırasında, Yenişehir'in Şehitlik Semtinde evinde oturan Y.T. (6) isimli çocuk, kafasına isabet eden kurşunla yaralandı.

06 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Aydın Mete (16) isimli çocuk vurularak yaşamın yitirmiş bir şekilde bulundu. Mete'den 2 Ocak'tan bu yana haber alınamıyordu.

06 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Barbaros Mahallesi'nden Yeşiltepe Mahallesi'ne annesinin yanına gitmek istediği sırada E.U. (16) isimli çocuk, açılan ateş sonucu vurularak yaralandı.

08 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır'ın Sur ilçesinde, ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, güvenlik güçleri tarafından açılan ateş sonucu, Rozerin Çukur (17) isimli bir çocuk, başına isabet eden kurşunla vurularak yaşamını yitirdi. 30 Temmuz 2016 tarihinde Fırat Haber Ajansı (ANF) de yayınlanan “Sur Şehitlerinin kimlik bilgilerini” başlıklı haberde, Çukur'un YPS Üyesi olduğu açıklandı.

10 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, S.G. (14) isimli çocuk, açılan ateş sonucu karnından vurularak yaralanandı.

15 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, bir eve top mermilerinin isabet etmesi sonucu, Yusuf Akalın (12), Büşra Akalın (10) ve D.A. isimli çocuklar ağır yaralandı. Cizre ve Mardin Devlet hastanelerinde tedavi altına alınan yaralı çocuklardan Yusuf Akalın ve Büşra Akalın yaşamını yitirdi.

15 Ocak 2016 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde, ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, güvenlik güçleri tarafından Nur Mahallesi'ne yönelik top atışları sırasında Hüseyin Paksoy (16) isimli çocuk ağır yaralandı. Tüm girişimlere rağmen yaralı çocuğun bulunduğu yerden ambulansla alınmasına, güvenlik güçleri tarafından izin verilmedi. 18 Ocak günü Cizre Belediyesi'ne ait ambulansla, bulunduğu yerden alınarak Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırılan Paksoy, yaşamını yitirdi. 18 Ağustos 2016 tarihinde Fırat Haber Ajansı (ANF) de yayınlanan

“YPS Cizre Şehitlerinin kimlik bilgilerini açıkladı” başlıklı haberde, Paksoy’un YPS Üyesi olduğu açıklandı.

17 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, H.Ş. (10) isimli çocuk, açılan ateş sonucu vurularak yaralandı.

18 Ocak 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, top mermilerine ait şarapnel parçalarının isabet etmesi sonucu, İ.Ü. (15) isimli çocuk yaralandı.

23 Ocak 2016 tarihinde Şırnak’ın Cizre ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Cudi Mahallesi’nde bir eve top mermesinin isabet etmesi sonucu Sultan Irmak (16) isimli çocuk yaralandı. Irmak, hastaneye erişim engeli ve kan kaybı sonucu yaşamını yitirdi.

26 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Sur ilçesinde, ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, ilçenin yasak olmayan Ziya Gökalp Mahallesi’nde bulunan bir eve bombaatar isabet etmesi sonucu, R.B. (9) isimli bir çocuk sağ koluna isabet eden şarapnel parçalarıyla yaralandı.

04 Şubat 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Sur ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Murat Menekşe (13) isimli çocuk, açılan ateş sonucu vurularak yaşamını yitirdi.

06 Şubat 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Sur ilçesinde, ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında çıkan çatışmalarda Cihat Morgül (14) isimli çocuk vurularak yaşamını yitirdi. 30 Temmuz 2016 tarihinde Fırat Haber Ajansı (ANF) de yayınlanan “Sur Şehitlerinin kimlik bilgilerini” başlıklı haberde, Morgül’ün YPS Üyesi olduğu açıklandı.

15 Şubat 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesi 5 Nisan Mahallesi’nde, protesto gösterisine polis tarafından gerçekleştirilen müdahale sırasında, evinin balkonunda bulunan C.Ç. (10) isimli çocuk yüzüne isabet eden kurşun ile yaralandı. Yaralı çocuk, Özel Bağlar Hastanesi’ne götürülerek, tedavi altına alındı.

03 Mart 2016 tarihinde Şırnak’ın İdil ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Turgut Özal Mahallesi’nde kimliği öğrenilemeyen 4 yurttaşa ait cenaze bulundu. Cenazeler, ambulanslarla İdil Devlet Hastanesi’ne kaldırıldı. *Yapılan otopsi işlemlerinin ardından cenazelerden 2’sinin, Mazlum Kapalıgöz (17) ve Orhan Abay (16) isimli çocuklara ait olduğu belirlendi.*

07 Mart 2016 tarihinde Şırnak’ın İdil ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Dirsekli Köyü ile Kuyulu Köyü arasında yaşamını yitiren ve kimlikleri öğrenilemeyen 3 yurttaşa ait cenaze bulundu. Cenazeler, İdil Devlet Hastanesi’ne kaldırıldı. Yapılan otopsi işlemlerinin ardından cenazelerden 2’sinin *Sevilay Yıldız (15) ve Fatma Eraslan (13) isimli çocuklara ait olduğu belirlendi.*

08 Mart 2016 tarihinde Şırnak’ın İdil ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Hüseyin Dayan (17) isimli çocuk vurularak yaşamını yitirdi. Dayan’ın, YPS Üyesi olduğu açıklandı.

09 Mart 2016 tarihinde Şırnak’ın İdil ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, yaşamını yitiren 12 kişiye ait cenazeler ile yıkılan bir binanın enkazın altından çıkarılan 5

cenaze, İdil Devlet Hastanesi'ne götürüldü. *Yapılan otopsi işlemlerinin ardından cenazelerden 3'ünün Mete Ağır (15), Ahmet Varlı (15), ve Ramazan Gümüş (14) isimli çocuklara ait olduğu tespit edildi.*

06 Nisan 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Barbaros Mahallesi'nde bir eve top mermisinin isabet etmesi sonucu Zülfiye Şalk (70) isimli kadının yaşamını yitirdi, 2 yaşındaki torunu Esra Şalk ise yaralandı. Cizre Devlet Hastanesi'ndeki ilk müdahalenin ardından Batman'a sevk edilen Esra bebek, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı.

06 Nisan 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, Başak Mahallesi'ndeki evlerinin balkonunda oyun oynayan Rahime Sanır (14) isimli çocuk, açılan ateş sonucu vurularak yaşamını yitirdi. Ağabeyi M.Sanır (17) ise yaralandı.

10 Nisan 2016 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesinde, ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında çıkan çatışmalarda, S.A. (14) isimli çocuk, Gırnavas Mahallesi'nde evinde bulunduğu sırada isabet eden kurşunla yaralandı. Yaralı çocuk, Nusaybin Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

27 Haziran 2016 tarihinde Hakkâri ili Çukurca ilçesi Ormanlı Köyü kırsalına askerlerce atılan obüs topları, hayvanlarının otlatan çobanların bulunduğu bölgeye düştü. Patlama sonucu kuzen oldukları öğrenilen S.Ö. (14) ve Erkan Ölmez isimli çocuklar ağır yaralandı. Devlet Hastanesine kaldırılan yaralılarından Erkan Ölmez, yaşamını yitirdi.

09 Temmuz 2016 tarihinde Hakkari ili Çukurca ilçesinde, sınır hattından atıldığı iddia edilen havan mermisi seyir halindeki bir araca isabet etti. Gerçekleşen patlamada Viyan Kanat isimli bir çocuk yaşamını yitirdi, 2'si çocuk 4 kişi ise yaralandı. Yaralılar Hakkari Devlet Hastanesi ve Çukurca Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

15 Temmuz 2016 tarihinde Siirt ilinde jandarma ve polis karakollarına yapılan saldırının ardından çıkan çatışma sırasında, evin damında bulunan 10 yaşındaki Y.E. ve annesi Besna Erzen nereden geldiği belli olmayan kurşunlarla ağır yaralandı. Siirt Devlet Hastanesi'ndeki ilk müdahalenin ardından anne Erzen taburcu edilirken, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne tedavi altına alınan Yusuf Erzen ise, 24 Eylül 2016 tarihinde kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

30 Ağustos 2016 tarihinde Van ili Hacıbekir Mahallesi Sürmeli 2 Sokak'ta bulunan bir adrese yapılan baskın esnasında kendi evinin bahçesinde otururken, zırhlı araçtan etrafa rastgele açıldığı iddia edilen ateş sonucu, Mustafa Duman (17) isimli çocuk ağır yaralandı. Duman, 06 Eylül 2016 tarihinde tedavi gördüğü hastanede kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

Bombalı saldırılarda Yaşamını yitiren Çocuklar

14 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır'ın Çınar ilçesinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü binasına bomba yüklü araç saldırı düzenlendi. Gerçekleşen saldırıda meydana gelen patlama ve patlama ardından yaşanan çatışma sonucu, Mehmet Şenol Çiftçi (29) isimli polis memuru ile 4 yaşındaki kızı Mevlüde İrem Çiftçi ve bir polis memurunun eşi Esra Köse Başaran yaşamını yitirdi. Müdürlük binasının bitişiğinde bulunan ve patlamanın etkisiyle çöken 2 katlı müstakil evin enkazı altında kalan Lokman Açıkgoz ile çocukları Sadık Efe (5) ve Ecrin (1) yaşamını

yitirdi. Diyarbakır Valiliği, 1 polis memuru ile 3'ü çocuk 5 yurttaşın yaşamını yitirdiğini, 39 kişinin ise (6'sı polis, 8'i polis yakını) yaralandığını açıkladı.

02 Nisan 2016 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesinde, HPG militanları tarafından bomba yüklü araçla saldırı gerçekleştirildi. Meydana gelen patlamada Suriyeli sığınmacı olduğu öğrenilen 1 sivil yaşamını yitirdi. 2'si asker ve 3'ü çocuk 9 kişi olmak üzere toplam 11 kişi yaralandı.

10 Ağustos 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Sur ilçesinde bulunan tarihi On gözlü köprü civarında, çevik kuvvet polislerini taşıyan araca yönelik, bomba yüklü araçla saldırı gerçekleştirildi. Meydana gelen patlamada, aynı aileye mensup olduğu öğrenilen 2'si çocuk 5 kişi (*Behiye Yıldırım, Derya Yıldırım, Demet Aydın Yıldırım ile çocukları Oğuzkan- 8 yaş ve Ceylinaz-3 yaş*) yaşamını yitirdi. 5'i polis memuru olmak üzere 12 kişi ise yaralandı.

15 Ağustos 2016 tarihinde Diyarbakır ilinde, Mardin yolu 30 kilometrede bulunan Bismil-Çınar yol ayrımında yer alan Şehit Emniyet Amiri Murat Uçar Bölge Trafik Denetleme İstasyonu'na bomba yüklü araçla saldırı düzenlendi. Meydana gelen patlamada polis memurları 5 polis memuru (*Sıraç Balpetek, Yakup Kılınç, Salih Zengin, Nazif Kaplan ve Ahmet Gülbahar*) ile polis memuru Ahmet Gülbahar'ın 5 yaşındaki oğlu Hüseyin Utku Gülbahar yaşamını yitirdi. Denetleme istasyonu yakınında bulunan akaryakıt istasyonunda pompacı olarak çalışan Mehmet Sarı isimli yurttaş, patlama sonucunda yaşamını yitirdi. 7'si polis 37 kişi ise yaralandı. **16 Ağustos 2016 tarihinde,** istasyonda İŞKUR temizlik işçisi olarak çalışan ve saldırıda ağır yaralanan Mehmet Kılıç, tedavi gördüğü Asker Hastanesi'nde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

20 Ağustos 2016 tarihinde Antep ili Merkez Şahinbey ilçesi Beybahçe Mahallesi'ndeki bir düğüne, IŞİD tarafından canlı bomba saldırısı gerçekleşti. Saldırıda, 34'ü çocuk 56 yurttaş yaşamını yitirdi, 94 kişi ise yaralandı. Tedavilerine devam edilen yaralılardan 13 yaşındaki Mahsum Nas, 20 Eylül 2016 tarihinde kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

Cezavlerinde Ölen ve Yaralananlar

28 Eylül 2016 tarihinde Şırnak ili Yeşilyurt Mahallesinde bulunan Şırnak T tipi Cezaevi'nde, akşam saatlerinde çıkan yangın ileri sürüldü. Öte yandan yangının aileleri ile görüşmelerinin kısıtlanmasına tepki amacıyla isyan başlatan tutukluların çıkardığı iddia edildi. İtfaiyenin müdahalesiyle söndürülen yangında, Cegerxwin Akdeniz isimli çocuk mahpus yaşamı yitirdi. Yaralı olarak tedavi altına alınan Seyit Rıza Şaran (16) ise, **03 Ekim 2016 tarihinde,** kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

Resmi Hata ve İhmal Sonucu Ölen ve Yaralananlar

29 Mart 2016 tarihinde Mardin'in Derik ilçesinde Suriyeli göçmenlerin kaldığı ve ilçeye 4 kilometre uzaklıkta Dumluca Köyü yolu üzerinde bulunan çadır kentte saat 03.00 sıralarında bilinmeyen bir nedenle çıkan yangın kısa sürede çok sayıda çadırı sardı. Büyüyen alevlerin arasında kalan yaşları 3 ile 8 arasında değişen 3 çocuk yaşamını yitirdi, 6 kişi de yaralandı. Çıkan yangın itfaiye ekipleri tarafından zorlukla söndürülürken, yaralılar Derik Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. Olayla ilgili ise soruşturma başlatıldı. 26 Mart tarihinde aynı çadır kentte, yine yangın çıktığı ve yangında bir çocuğun yaşamını yitirdiği öğrenildi.

30 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Yenişehir ilçesi Ben û Sen Mahallesi'nde bulunan Turgut Özal İlköğretim Okulu'nun arka tarafından yapımı süren karakola beton blok taşıyan vinç aracı okul duvarını devirdi. Devrilen duvar bu esnada okuldan çıkan 3 öğrencinin üzerine düştü. Duvarın altında kalan 6 yaşlarındaki Ayaz Özdemir ve Furkan Öner isimli çocuklar yaşamını yitirdi. 1 çocuk da ağır yaralandı.

10 Mayıs 2016 tarihinde Van'ın Muradiye ilçesinde, rahatsızlanarak İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılan ve doktorlar tarafından "Bir şeyi yok" denilerek evine yollanan 9 yaşındaki Filiz Turgal, birkaç saat sonra yaşamını yitirdi. Çocuklarının ihmal sonucu yaşamını yitirdiği iddiasında bulunan aile fertleri, Filiz'in doktorlar tarafından ayakta muayene edilerek, "Bir şeyi yok" denilip bir şurup yazılarak, gönderildiğini öne sürdü.

Faili Meçhul Saldırı Sonucu Ölen ve Yaralanlar

22 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır'ın Merkez Bağlar ilçesinde, bulunan Çelebi Eser Ortaokulu'nun bahçesine, kimliği belirsiz kişiler tarafından bilinmeyen bir cisimle saldırıda bulunuldu. Meydana gelen patlamada, yarıyıl karnesi almayı bekleyen 5 çocuk yaralandı.

Sınır Hatlarında Meydana Gelen Ölüm ve Yaralanmalar

13 Ocak 2016 tarihinde, Rojava'nın Serekaniyê kenti Recaan köyünden Türkiye sınırına geçmeye çalışan Rojava'lı yurttaşlar Türkiye askerleri tarafından açılan ateş sonucu, Emar Mihemed Baqir (29) isimli yurttaş yaşamını yitirken, E.E. (17) isimli çocuk ise yaralandı.

05 Şubat 2016 tarihinde, Türkiye sınırında ismi öğrenilemeyen 9 yaşındaki bir çocuk, askerlerce açıldığı iddia edilen ateş sonucu vurularak yaşamını yitirdi.

07 Şubat 2016 tarihinde, iç savaş nedeniyle Suriye'nin Şam ve Hama kentlerinden yola çıkan bir grup sığınmacının Rojava'nın Çilaxa bölgesinden Türkiye tarafına geçmeye çalıştıkları sırada, zırhlı araçlardan açıldığı iddia edilen ateş sonucu 1'i çocuk (*Süheyp Atıf-2 yaş*) 7 sığınmacı yaşamını yitirdi.

10 Şubat 2016 tarihinde, Türkiye sınırına bulunan yurttaşlara askerlerce açılan ateş sonucu Emel El-Şêx (10) isimli kız çocuğu ile Endan Hemze (36) isimli yurttaş, vurularak yaşamını yitirdi.

14 Şubat 2016 tarihinde, TSK tarafından, Rojava bölgesinde bulunan Ezaz kırsalına obüs atışlarıyla bombardıman yapıldı. ANHA'nın geçtiği habere göre, Bombardıman sonucunda Meryemîn köyünde Fatme Qasim ve köye göç eden ismi öğrenilemeyen bir yurttaş yaşamını yitirdi. Aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu onlarca kişi ise yaralandı. Yaralanan bazı yurttaşların isimleri şöyle: E.E. (12), S.E. (4), M.Q.E. (12), Fuad Hisên (30), Gemra Hec İbrahîm (50), Ebdilhenan Xilêf El-Himêdî (43).

29 Mayıs 2016 tarihinde Şırnak ili Uludere ilçesi ile Federe Kürdistan Bölgesi sınırında, sınır ticareti amacıyla söz konusu bölgede bulunan ve sayıları 15 civarında olduğu belirlenen sivil bir grup, TSK tarafından gerçekleştirilen bombardımana maruz kaldı. Bombardıman sonucu Vedat Encü (16) isimli bir çocuk yaşamını yitirirken, isimleri öğrenilemeyen 5 yurttaş ise yaralandı. Ağır yaralı olarak Şırnak Devlet hastanesinde tedavi alınan ve bir bacağı kesilen yaralılardan Yılmaz Encü (22), 31 Mayıs 2016 tarihinde yaşamını yitirdi.

04 Haziran 2016 tarihinde, ANHA'da yer alan habere göre, 16 yaşındaki Cemil Qehreman isimli Rojavalı bir çocuk, Rojava sınırında Türk askerleri tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucu vurularak ağır yaralandı. Vurulduğu yerden ancak 2 saat sonra alınarak hastaneye kaldırıldığı belirtilen Qehreman'ın, tüm müdahalelere rağmen kurtarılmayarak yaşamını yitirdiği kaydedildi.

28 Haziran 2016 tarihinde, Rojava'dan Türkiye'ye geçmek isteyen çocuk ve kadınların bulunduğu bir gruba, Türkiye askerleri tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucu, 7 yaşında bir çocuk ile 7 kadın yaşamını yitirdi. 14'ü çocuk olmak üzere 16 yurttaş ise yaralandı. Yaşamını yitirenlerin ve yaralananların isimleri öğrenilemedi.

05 Eylül 2016 tarihinde, Rojava'nın Girê Spî kentinden Urfa ili Akçakale ilçesine geçmeye çalışan ve isimleri öğrenilemeyen bir baba ve 2 ile 9 yaşlarında iki çocuğu, askerler tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucu vurularak yaşamlarını yitirdi.

27 Eylül 2016 tarihinde, Rojava bölgesinden Serekaniye kantonundan sınırı geçerek Türkiye geçmek isteyen Şaha Cedan isimli kadın ve X.E. (4) ve Ş.M.E. isimli çocuklarına, Türk askerleri tarafından ateş açıldığı iddia edilen ateş sonucunda, 2 çocuk yaşamını yitiren, anneleri ağır yaralandı.

12 Ekim 2016 tarihinde Türkiye ve Rojava sınır hattında bulunan Serêkaniyê kentinin 30 kilometre doğusunda yer alan sınır köyü Kesra'da, sınır hattına yakın bir noktada koyunlarını otlatan 13 yaşındaki Rojavalı E.E., Türkiye askerleri tarafından açıldığı iddia edilen ateş sonucunda ağır yaralandı. E.E, Qamişlo'da bulunan Rehmê Hastanesinde tedavi altına alındı.

Mayın ve Sahipsiz Bırakılan Patlayıcılar Sonucu

15 Şubat 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde, yer alan Göçmenler Caddesi üzerinde 15 Şubat komplosunu protesto etmek isteyen bir grup genç ile polisler arasında çatışma yaşandı. Çatışmalar sırasında bilinmeyen bir cismin patlaması sonucu C.K. (5) ve M.D. (7) isimli çocuklar yaralandı. Patlama sonucu vücutlarının çeşitli yerlerinden yaralanan çocuklar, hastaneye götürülerek tedavi altında alındı.

02 Mart 2016 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde, 80 gün süren sokağa çıkma yasağının sona ermesinden sonra, yasak sırasında ilçeyi terk eden yurttaşların, ilçeye geri dönüş yaptıkları sırada Cudi Mahallesi Ömer Hayyam Sokak'ta nedeni bilinmeyen bir patlama meydana geldi. Patlamada isimleri öğrenilemeyen bir çocuk ve bir kadın yaralandı. Yaralılar Cizre Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

30 Mart 2016 tarihinde Şırnak ili Cudi Mahallesi Ak Sokak'ta, boş bir arazide oyun oynayan çocukların yerde buldukları bir cismin kurcalaması sonucu meydana gelen patlamada, Harun Çağlı (4) ve Ayşenur Geçit (6) isimli çocuklar yaralandı. Yaralı olarak Cizre Devlet Hastanesi'nde götürülen çocuklardan Harun Çağlı yolda yaşamını yitirdi. Batman'da bulunan Özel Dünya Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alınan Ayşenur Geçit isimli çocuk ise 31 Mart 2016 tarihinde yaşamını yitirdi.

14 Nisan 2016 tarihinde Şırnak ili İdil ilçesinde, evinin önünde oynadığı sırada bulduğu cismin patlaması sonucu Hidayet Tek (4) isimli çocuk ağır yaralandı. Mardin Devlet Hastanesi'nde götürülerek tedavi altına alınan küçük çocuk, kurtarılamayarak yaşamını yitirdi.

07 Mayıs 2016 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesinde, sokakta buldukları bir poşet içersindeki cismin kurcalanması sonucu meydana gelen patlamada, S.A (16) ve S.A (15) isimli çocuklar yaralandı. Ağır yaralanan çocuklar Wan Bölge Eğitim ve Araştırma hastanesine kaldırıldı.

12 Mayıs 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde, Cizre Asri Mezarlık civarında oyun oynadığı sırada bulunduğu cismin patlaması sonucu 5 yaşındaki A.A. isimli çocuk ve babası T.A. yaralandı.

15 Mayıs 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde, Celali Deresi mevkinde bilinmeyen bir cisim patladı. Patlamada, Enes Erdem (10) isimli çocuk yaşamını yitirdi. Patlamada yaralanan S.E. (8), K.K. (2) ve D.Ü.1 (13) isimli çocukları ise Cizre Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı.

18.05.2016 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan Mehmet Halil İlhan, şu beyanlarda bulundu: “*Oğlum Müslüm İlhan, 07.05.2016 saat 14.00-14.30 sıralarında bahçede oynarken bulunduğu bomba atarla oynarken elinde patladı ve oğlumı kaybettim. 1 hafta sonra yine bu çevrede bu tür patlayıcılar bulduk. Oğlum 8 yaşındaydı. Patlama olduğunda hemen evin arkasındaki sokaktaydı. Oğlumun eli kopmuştu. Ayakları ve yüzünde yanıklar vardı. Şarapnel parçalar vardı. Patlayan cismi görmedim ama olayda bir hafta gördüğümüz patlayıcıydı. Emniyeti aradık bomba imha ekipleri gelip patlayıcıyı aldılar. Ben oğlumun yaşamını yitirmesine sebep olan kişilerden davacı ve şikâyetçiyim. Her türlü hukuki haklarımı n temini için hukuki yardım talebinde bulunmak istiyorum. Ayrıca İdil’de geceleri sokağa çıkma yasağı devam etmektedir. Birçok kez bizim evde kardeşimin evinde, bizden birkaç ötede komşularımızın evinde rahat bir şekilde patlayıcılara rastladık. Bu mühimmatlar gece saatlerinde bilinçli bir şekilde birileri tarafından evlerimize bırakılıyor. Gece saatleri kolluk kuvvetleri dışında başkalarının olmadığı gerçeği ortadadır. Bu konuda sizden destek talep ediyoruz.”*

16 Haziran 2016 tarihinde Hakkari ili Yüksekova ilçesinde, Yeşildere Mahallesi'nde bir evin enkazındaki demirleri çıkarırken meydana gelen patlamada, C.D. (16) isimli çocuk ağır yaralandı. Sol elinin iki parmağı kopan yaralı çocuk, Van Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

09 Temmuz 2016 tarihinde Ağrı ili Diyadin ilçesine bağlı Taşkesen köyü Kanispi yaylasına koyun otlatmaya giden 2 çocuk, mayına bastı. Çocuklardan Fettah Erdem (15) isimli çocuk, olay yerinde yaşamını yitirdi. S.Ç. (16) isimli çocuk ise, ağır bir şekilde yaralandı.

16 Ağustos 2016 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesi Devrim Mahallesi Midyat yolu caddesinde, çocuklar tarafından bulunan bir cismin kurcalanması sonucu meydana gelen patlamada, Halise Ağırman (41) ve Latihan Beşir (33) ile Y.T. (11), A.D. (7), E.Ç. (10) ve B.D. (11) isimli çocuklar yaralandı. Yaralılar Nusaybin Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

23 Ağustos 2016 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesi Zeynel Abidin Mahallesinde, belirlenemeyen bir cismin patlaması sonucu Fehime Korkmaz (12) ve D.K. (13) isimli kardeşler, ağır yaralandı. Nusaybin Devlet Hastanesi'ne kaldırılan yaralı kardeşlerden Fehime Korkmaz, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak yaşamını yitirdi. D.K. Korkmaz ise, tedavi altına alındı.

27 Ağustos 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesi Cudi Mahallesi Ergin Sokak'ta belirlenemeyen bir cismin patlaması sonucu A.A. (6), R.E. (4), T.E. (9), E.Y. (10), M.E. (3), A.B. (7), S.A. (11) ile S.B. (8) isimli çocuklar yaralandı. Meydana gelen patlamada yaralanan 2'si ağır 8 çocuk, götürüldükleri hastanelerde tedavi altına alındı.

11 Ekim 2016 tarihinde Hakkâri ili Yüksekova ilçesine bağlı Cumhuriyet Mahallesi'nde bulunan Vali Erdoğan Gürbüz İlk ve Orta Okulu yakınlarında oyun oynayan çocukların, yerde buldukları cisim ellerinde patladı. Meydana gelen patlamada Umut Ayvalık (10), H.A. (8) ile H.A. Ayvalık isimli çocuklar yaralandı. Yaralı çocuklar, olay yerine sevk edilen ambulanslar ile İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı. Yaralı çocuklardan Umut Ayvalık (10), tedavi gördüğü sırada yaşamını yitirdi.

18 Ekim 2016 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesi Dicle Mahallesi Sanayi Mahallesi Bulvarında (*sokağa çıkma yaşağının sürdüğü mahallelerden taşınan moloz döküm alanında*) meydana gelen patlamada, moloz yığınları arasında hurda toplayan Hamit Çevik (23) ve Kadri Barak (14) ağır yaralandı. Nusaybin Devlet Hastanesine kaldırılan Çevik ve Barak, yapılan müdahaleye rağmen kurtarılamadı. Olaya ilişkin soruşturma başlatıldı.

04 Aralık 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Sur ilçesi İskenderpaşa Mahallesi Büyükakar Sokak'ta, yerde buldukları cisim kurcalamaları sonucunda meydana gelen patlamada M.İ. (13) ve Ş.A. (11) isimli çocuklar yaralandı. Yaralı çocuklar, olay yerine çağrılan ambulanslarla Selahattin Eyyubi Devlet Hastanesi'ne götürülerek tedavi altına alındı.

06 Aralık 2016 tarihinde Diyarbakır ili Silvan ilçesi Tekel Mahallesi'nde, oyun oynayan çocukların yerde bulunduğu bir cisim kurcalaması sonucu meydana gelen patlamada, A.Ş. (11) isimli çocuk el, yüz ve karın bölgesinden yaralandı. Silvan Devlet Hastanesi'ne kaldırılan A.Ş., burada yapılan ilk müdahalenin ardından Diyarbakır Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edildi. Olay ile ilgili soruşturma başlatıldı.

Kuşkulu Çocuk Ölümleri ve İntiharları

11 Ocak 2016 tarihinde Bitlis'in Hizan ilçesine bağlı Süttaş köyünde, ikamet eden 14 yaşındaki H.A adlı kız çocuğunun, evinde kendini asarak intihar ettiği iddia edildi.

12 Ocak 2016 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesine bağlı Omuzbaşı köyünde, 16 yaşındaki Erhan Kaya'nın, evinde kendini tavana asarak intihar ettiği iddia edildi.

27 Şubat 2016 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesinde, Muhammed Kahraman (14) isimli çocuk, oturdukları evin ahırında asılı halde bulundu. Annesi tarafından asılı halde bulunan çocuk, götürüldüğü Ağrı Devlet Hastanesi'ne yaşamını yitirdi. Karaman'ın intihar ettiği ileri sürüldü.

06 Mart 2016 tarihinde Ağrı ilinde, merkezde bulunan Nurgül Gelturan Öğrenci Yurdu'nda kalan Sağlık Meslek Lisesi öğrencisi Oya Yaşar (17) isimli çocuğun, intihar ettiği ileri sürüldü. Okulun yurdunda arkadaşları tarafından merdivenlere ipe asılı halde bulunan Yaşar'ın cenazesi, Ağrı Devlet Hastanesi morguna kaldırılırken, olay hakkında soruşturma başlatıldı. **25 Mart 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre**, intihar eden Yaşar'ın babasının arkadaşı olan Fettah T. isimli şahıs tarafından şantaj yoluyla cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Bu nedenle intihar eden Yaşar, maruz kaldığı cinsel istismar olayı ile ilgili polise şikayette bulundu. 3 Kasım 2015 günü öğle saatlerinde Ağrı Devlet Hastanesi'nde staj

yaptığı sırada erkek arkadaşı ile kısa süreli sohbet ettiğini, bunu gören ve babasının arkadaşı olan Fettah P.'nin bu anı fotoğrafladığını belirtti. Evli ve 2 çocuk babası olan tuz imalatı yapan 'Amca' dediği Fettah P.'nin bu fotoğrafı göstererek "Sevgilin ile konuşmanı çektim" dediğini, ardından cep telefonu numarasını aldığını anlattı. Genç kız o günü, 23 Şubat 2016 günü Çocuk Şube Müdürlüğüne verdiği ifadesinde şöyle anlattı: "*Beni 04 AB 797 plakalı beyaz renkli minibüsüne bindirdi. Hastanenin arkasındaki otoparka arabayı çekerek 'İnsan yeğenini sevmez mi?' diyerek ellerimi tuttu. Dudağımdan birkaç kez öptü. Elleriyle bacaklarıma dokundu. Göğüslerimi elbisemin üzerinden okşadı, açmaya çalıştı. 'Ne yapıyorsun' diyerek engelledim. Kucağına oturtmaya çalıştı, karşı koydum. Pantolonumu indirmeye çalıştı, bağurdım. Hastane otoparkından çıktı ve biraz ileride beni indirdi. Çok korktum, hastaneye gittim, arkadaşlarıma anlattım. Ailem duyarsa beni okuldan alır diye korktum. Sonra anneme anlattım, babam geçen hafta duydu. Şikayetçiyim.*"

02 Temmuz 2016 tarihinde Ağrı ili Diyadin ilçesine bağlı Tırık Yaylası'nda, Mısra Yeşil isimli çocuğun intihar ettiği iddia edildi. Kaldığı çadırda kendisini silahla vurduğu iddia edilen Yeşil, olay yerinde yaşamını yitirdi. Yeşil'in cenazesi otopsi işlemleri için Erzurum Adli Tıp Kurumu morguna götürülürken, olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

20 Temmuz 2016 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesi Sariksu Mahallesi'nde, 18 yaşındaki Sema Uca isimli çocuk, evinin tavanına asılı bulundu. Nişanlı olduğu ve bir hafta sonra düğününün yapılacağı belirtilen Uca'nın cenazesi otopsi için İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

20 Temmuz 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van ili Çaldıran İlçesinde Soğuk Mahallesine bağlı Uzunyol Mezrasında, düğününe bir hafta kala S.U.(17) isimli bir çocuğun, tavana astığı iple intihar ettiği iddia edildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

22 Temmuz 2016 tarihinde Diyarbakır ili Çınar ilçesine bağlı Çömeli köyü Şimşek mezrasında, 16 yaşındaki M.D. isimli çocuğun, kuru sıkı silahla intihar girişiminde bulunduğu iddia edildi. Yaralı olarak hastaneye götürülen ve tedavi altına alınan M.D., 29 Temmuz 2016 tarihinde yaşamını yitirdi.

18 Ağustos 2016 tarihinde Van ili Çaldıran ilçesi Soğuksu Mahallesi Uzunyol mezrasında, Ebru Yaman isimli 16 yaşındaki çocuk, evinde tavana asılı bulundu. Yaman'ın cenazesi otopsi için İlçe Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

19 Eylül 2016 tarihinde Diyarbakır ili Bismil ilçesi Sanayi Mahallesi'nde ikamet eden Yahya Kortak (18) isimli çocuk, evdeki av tüfeği ile intihar etti. Neden intihar ettiği bilinmeyen Kortak'ın cenazesi, otopsi işlemleri için Diyarbakır'a sevk edildi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

17 Ekim 2016 tarihinde Maraş ilinde, A.R.Ö. (14) isimli çocuk, kardeşi D.Ö.'yü (13) tabancayla vurarak öldürdü. A.R.Ö cinayetin ardından, intihara teşebbüs etti.

24 Ekim 2016 tarihinde Van ili Edremit ilçesine bağlı Kurubaş Mahallesi'nde, Mazlum Aslan isimli çocuğun evde bulunan silahla intihar ettiği iddia edildi. Silahla kendisini vurduğu öne sürülen Aslan, olay yerinde yaşamını yitirdi. Olayla ilgili soruşturma başlatıldı.

12 Kasım 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Maraş ilinde Haziran ayında cinsel istismara maruz kalan M.B. (8) isimli çocuk, kendi evinde intihara teşebbüs etti. İntihar girişiminden sonra yoğun bakıma alınan M.B.'nin olaydan sonra psikolojik tedavi gördüğü ifade edildi.

Aile İçi Şiddet

05 Şubat 2016 tarihinde Antep ilinde, Düztepe Mahallesi'nde bir evi basan Yusuf Taş isimli şahıs, kendisinden boşanmak isteyen eşi Tuba Taş (21) ile barışma ve bir araya gelme talebini iletmek üzere, Tuba Taş'ın teyzesi Şenel Çakmak'ın evine gitti. Burada red cevabı alan Yusuf Taş, eşi Tuba Taş, teyzesi Şenel Çakmak ve evde bulunan Ahmet Çakmak (16), Duran Taş (23) ve isimleri öğrenilemeyen 2 kişiyi, yanında bulunan pompalı tüfekle öldürdü. Taş, olay yerinden kaçtı. Polis tarafından aranan Taş'ın amcası Mustafa Taş (45), eşi Gülay Taş (44) ile çocukları Türkan (20), Furkan (16) ve Gül (14) ise evlerinde ölü bulundu. Amca Taş ve ailenin aranan şahıs tarafından öldürüldüğü ileri sürüldü.

08 Mart 2016 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde, H.K. adlı şahıs, ailesinin yanında yaşamaya başlayan eşinin kaldığı köye giderek, eşinin kardeşleri Şükran Durmaz (20) ve Hediye Durmaz (18) ile 5 yaşındaki kızı Arjin'i katletti. Katliam sırasında evde bulunanlara da ateş açan H.K., 12 yaşındaki H.D. ile 2 yaşındaki A.K. isimli çocukları da ağır yaraladı. Katliamın ardından evde bulunanları da bir süre rehin alan H.K., gözaltına alındı.

31 Mart 2016 tarihinde, Batman Eğitim Sen şubesi tarafından kentte yaşanan cinsel istismar olayına ilişkin açıklama yapıldı. Yapılan açıklamada, kentte bulunan bir okulda görev yapan Memur Sen konfederasyonuna bağlı Eğitim-Bir-Sen üyesi ve matematik öğretmeni olan İ.E. isimli şahsın, yaşları 11 ile 15 arasında değişen 3 kız kardeşlerine cinsel istismarda bulunduğu kaydedildi. 30 Mart 2016 tarihinde gerçekleştiği belirtilen olayla ilgili yapılan araştırmada, İ.E. isimli şahsın gözaltına alındığı ve ardından da tutuklandığı belirtildi.

31 Mart 2016 tarihinde şubemize başvuruda bulunan E.Y., şu beyanlarda bulundu:
“Halamın kocası Hüseyin Akgül 61 yaşındadır. Toplamda 4 kardeşiz. Babam zihinsel engelli olduğu için vasi olarak eniştem tayin edilmişti. (13 yıldır) 16 yaşındaki kız kardeşim zihinsel engellidir. Kendisini ifade edemeyecek şekilde engellidir. Daha önce eniştemin kız kardeşime istismar ile ilgili söylentiler vardı. Ama gözlerimizle görmediğimiz için herhangi bir girişimde bulunamamıştık. En son 9 Mayıs 2015'te eniştemin evine gittiğimde dışarıdan baktığımda onları yatakta yarı çıplak görmüştüm. Sonra da kapıyı çaldım. Kendisi açtı. Nefes nefese tuhaf bir haldeydi. Aynı zaman da fermuarı açık şekilde beni karşıladı. İçeri girdiğimde kardeşim yatakta telaşlı bir şekilde oturuyordu. Çok şok oldum ve kardeşimi aldım çıktım. Kardeşime sormaya çalıştım. Ne şekilde zarar verdiğini öğrenmek için canının yanmadığını ama vücuduna dokunduğunu, elleriyle göğüslerini okşadığını ve öptüğünü anlattı. Aynı gün evine tekrar gittim onunla konuştum. Derhal üstümüzde olan her türlü sorumluluğu bırakmasını “vasi”likten vazgeçmesini ve bizlerle görüşmemesini söyledim. Kendisi o an için çok sakin davrandı. Evden ayrıldıktan sonra olayı anneme ve ağabeyime de anlattım. Zaten annemde şüpheleniyormuş. Eniştem ve halam ayrı yaşıyorlar. Eniştem diğer halama Emine'nin artık onlarla ilgilenmemi istediğini söyledi. Konuyu getirip paraya dayandırdı. Halamda ayrıntıları bilmediği için konuyu parasal çıkara dayandırarak bana hakaret etti. Kardeşimin iç çamaşırında fazlasıyla akıntı vardı. Diyarbakır'da bir avukata danışarak Malatya'ya dönüp bu delillerle birlikte (iç çamaşırını alarak) jandarmaya gittim. Suç duyurusunda bulundum. Psikolog eşliğinde kardeşimin ifadesi alındı. Sonra annemde ve ağabeyimde ifade verdi. 10 aydır süren davamız var. 7 Nisan'da tekrar ifade verecekler. 26

Nisan'da da Malatya AĞCM'de duruşmamız olacaktır. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.” (İHD Diyarbakır Şubesi)

02 Ağustos 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Batman ilinde Amine Demirtaş (17) isimli bir çocuk, abisi tarafından tahta ve demir sopalarla dövülerek ardından da vücuduna elektrik verilerek katledildi. Cinayet nedeniyle gözaltına alınan Demirtaş'ın ağabeyi Kasım Demirtaş, cinayet suçunu itiraf ederek, cinayeti şöyle anlattı: *“Kardeşim bizden habersiz telefon kullanıyordu. Telefonu şifreliydi. Şifreyi vermemesi üzerine onu tahta ve demir sopalarla dövdüm. Ardından üzerine su döktüm ve ardından diz altlarına ve bacaklarına 5-6 kez elektrik verdim.”* Demirtaş'ın, annesi ve yengesi adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken abisi Kasım Demirtaş ile babası M.D tutuklandı.

11 Eylül 2016 tarihinde Muş ili Bulanık ilçesine bağlı Erincek köyünde, lise öğrencisi Kevser K.(17) isimli çocuk, ailesi ile birlikte yaşadığı evde ölü olarak bulundu. Yakınlarının haber vermesiyle Kevser'in cenazesi, yapılan ilk incelemenin ardından otopsi işlemleri için Malatya Adli Tıp Kurumu'na gönderildi. Kevser'in ölümüne ilişkin bilgi veren arkadaşları ise, babası Nevzat K.'den sürekli şiddet gördüğünü ve son olarak hafta önce bir düğünde babası tarafından herkesin gözü önünde şiddet gördüğünü söyledi.

17 Ekim 2016 tarihinde Maraş ilinde, A.R.Ö. (14) isimli çocuk, kardeşi D.Ö.'yü (13) tabancayla vurarak öldürdü. A.R.Ö cinayetin ardından, intihara teşebbüs etti.

Toplumsal Alanda Şiddet

06 Mart 2016 tarihinde Ağrı ilinde, merkezde bulunan Nurgül Gelturan Öğrenci Yurdu'nda kalan Sağlık Meslek Lisesi öğrencisi Oya Yaşar (17) isimli çocuğun, intihar ettiği ileri sürüldü. Okulun yurdunda arkadaşları tarafından merdivenlere iple asılı halde bulunan Yaşar'ın cenazesi, Ağrı Devlet Hastanesi morguna kaldırılırken, olay hakkında soruşturma başlatıldı. **25 Mart 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre,** intihar eden Yaşar'ın babasının arkadaşı olan Fettah T. isimli şahıs tarafından şantaj yoluyla cinsel istismara maruz kaldığı öğrenildi. Bu nedenle intihar eden Yaşar, maruz kaldığı cinsel istismar olayı ile ilgili polise şikayette bulundu. 3 Kasım 2015 günü öğle saatlerinde Ağrı Devlet Hastanesi'nde staj yaptığı sırada erkek arkadaşı ile kısa süreli sohbet ettiğini, bunu gören ve babasının arkadaşı olan Fettah P.'nin bu anı fotoğrafladığını belirtti. Evli ve 2 çocuk babası olan tuz imalatı yapan 'Amca' dediği Fettah P.'nin bu fotoğrafı göstererek "Sevgilin ile konuşmanı çektim" dediğini, ardından cep telefonu numarasını aldığını anlattı. Genç kız o günü, 23 Şubat 2016 günü Çocuk Şube Müdürlüğüne verdiği ifadesinde şöyle anlattı: *"Beni 04 AB 797 plakalı beyaz renkli minibüsüne bindirdi. Hastanenin arkasındaki otoparka arabayı çekerek 'İnsan yeğenini sevmez mi?' diyerek ellerimi tuttu. Dudağımdan birkaç kez öptü. Elleriyle bacaklarıma dokundu. Göğüslerimi elbisemin üzerinden okşadı, açmaya çalıştı. 'Ne yapıyorsun' diyerek engelledim. Kucağına oturtmaya çalıştı, karşı koydum. Pantolonumu indirmeye çalıştı, bağırdım. Hastane otoparkından çıktı ve biraz ileride beni indirdi. Çok korktum, hastaneye gittim, arkadaşlarıma anlattım. Ailem duyarsa beni okuldan alır diye korktum. Sonra anneme anlattım, babam geçen hafta duydu. Şikayetçiyim."*

08 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde, Cumhuriyet Ortaokulu'nda görev yapan F.Ö. adlı öğretmenin öğrencilere taciz ettiği iddia edildi. Öğrencilerin okul idaresine durumu anlatmasıyla ortaya çıkan taciz öğretmeni hakkında cumhuriyet savcılığına başvuruldu. Lice Cumhuriyet Savcılığının olaya ilişkin soruşturma başlattı.

27 Mart 2016 tarihinde Antep ilinde uyuşturucu bağımlısı Cengiz P. isimli şahıs, Suriyeli 12 yaşındaki Fahri Ali isimli çocuğu, çalıştığı işyerinden aldığı 50 lira haftalığını vermediği için boğazını kesip katletti. Çocuğun kesik başını ise kuyuya attı. Cengiz P., polis tarafından gözaltına alındı.

01 Nisan 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre, Bingöl Devlet Hastanesi'ne başvuran 16 yaşındaki lise 10'uncu sınıf öğrencisinin muayenesinde defalarca cinsel istismara uğradığı ortaya çıktı. Küçük çocuğu muayene eden doktorun hastane polisine haber vermesi üzerine başlatılan soruşturma kapsamında çocuğun yaşadığı mahallede esnafılık yapan ve yaşları 40 ile 60 arasında değişen 7 kişi gözaltına alındı. Cinsel istismar mağduru çocuk ise rahatsızlığı nedeniyle hastanede tedavi altına alındı. Savcılıkta sorguları yapılan şüphelilerden 4'ü serbest bırakılırken, 3 şüpheli ise tutuklama talebiyle nöbetçi mahkemeye sevk edildi. Şüphelilerden 2'si 'mağdurun rızası olduğu' gerekçesiyle serbest bırakılırken, evli ve 2 çocuk babası olduğu öğrenilen G.Ç. ise 'küçük yaştaki erkek çocuğuna nitelikli cinsel istismarda bulunmak' suçundan tutuklandı. Cezaevine konulan G.Ç., yerleştirildiği koğuşdaki diğer tutuklu ve hükümlülerin saldırıda uğradı. Bıçaklı ve jiletli saldırıya uğradığı G.Ç., ağır yaralı olarak gece yarısı Bingöl Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı.

29 Nisan 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde, Fevzi Çakmak Ortaokulu'nda okuyan 13 yaşındaki kız öğrenci, okulun müdür yardımcısı İsmail Hakkı Sanlı tarafından cinsel saldırıya uğradı. Cinsel saldırıya uğrayan öğrencinin olayı öğretmenine anlatması sonucu, 3 gün sonra açığa çıkan olay hakkında okul yönetimi Sanlı hakkında tutanak tuttu. Saldırıya uğrayan öğrenci ise Rehberlik Araştırma Merkezine (RAM) götürüldü. RAM'in çocuğun saldırıya uğradığına yönelik verdiği kanaat raporundan sonra Çocuk İzleme Merkezi (ÇİM) kız öğrenciyi gözlem altına aldı. Olayın duyulmasından sonra rapor alıp izine çıkan Sanlı, önce gözaltına alındı, ardından da tutuklandı.

Diyarbakır Merkez Kayapınar ilçesine bağlı Huzurevleri Mahallesi'nde bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ilkokulda, Ahmet D. isimli öğretmenin yaşları 5-6 arasında değişen 22 kız öğrencisine cinsel istismarda bulunduğu, tespit edildi. **11 Mayıs 2016 tarihinde basın yayın organlarından çıkan haberlerden edilen bilgileri göre,** olay, istismara uğrayan öğrencilerden birinin, durumu ailesine anlatması sonucu ortaya çıktı. Ailenin okul idaresine durumu bildirmesiyle önce öğrenciler ile görüşen rehber öğretmenler, dinledikleri anlatımların ardından hemen polise haber verdi. 4 ailenin ve okul idaresinin şikayeti üzerine, ilkokulun 1/K sınıfında ücretli öğretmenlik yapan Ahmet D., İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Emniyette öğretmene dair yapılan incelemede ise, daha önce görev yaptığı bir okulda da yine çocuklara cinsel istismarda bulunduğu ortaya çıktı. Ortaya çıkan bu bilgi üzerine, okul idaresi tarafından alelacele sözleşmesi feshedilen Ahmet D. okuldan uzaklaştırıldı.

Antep'in Nizip ilçesinde, AFAD mülteci kampında bulunan 30 çocuk, kampta temizlik işçisi olarak çalışan E.E. isimli şahıs tarafından 1,5-2-3 ile 5 TL para karşılığında cinsel istismara maruz kaldı. 11 Mayıs 2016 tarihinde ortaya çıkan cinsel istismar olayının, **2015 Eylül ayında tespit edildiği ve 3 ay boyunca sürdüğü** öğrenildi. İstismarcı şahıs Eylül ayında tutuklanırken, AFAD yetkilileri yaptıkları açıklamada olayı doğruladı.

Diyarbakır ili Merkez Kayapınar ilçesinde 14 yaşındaki Ü. isimli çocuğun, son bir yıldır en az 10 kişinin cinsel istismarına maruz kaldığı, **2016 Nisan ayında** ortaya çıktı. Olay, Piri Reis Ortaokulu'nda okuyan çocuğun sınıfta ağlaması üzerine öğretmenlerinin yaptığı görüşmeyle öğrenildi. İstismara uğrayan çocuğun, başından geçenleri anlatması üzerine

öğretmenler durumu hem emniyete hem de ailesine bildirdi. Psikolog eşliğinde ifadesi alınan çocuğun, cinsel istismarda bulunanların isimlerini vermesi üzerine tamamı aynı mahalleden, 3'ü çocuk, 6 kişi gözaltına alındı. İstismarda bulunduğu iddiasıyla gözaltına alınan R.A. isimli çocuk savcılık ifadesinde arkadaşlarının apartmanın bodrum katında Ü'ye cinsel istismarda bulunduğunu, bunu videoya çektiğini ve Ü'yü tehdit ettiğini anlattı. Savcılık ifadelerinin ardından mahkemeye sevk edilen 6 kişiden 4'ü tutuklandı. Cinsel istismara uğrayan çocuğun ise, ailesinden alınarak Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu'na götürüldüğü öğrenildi.

Van ili Edremit ilçesinde, bulunan Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı bir ilkokulda 47 yaşındaki sınıf öğretmeni Halidun G.'nin, 11 yaşındaki A. E. ile B. K. isimli iki kız çocuğuna bir yıl boyunca cinsel istismarda bulunduğu, *12 Mayıs 2016 tarihinde* basın organlarında yer alan haberlerle ortaya çıktı. 2015 yılının Ocak ayında başlayan istismar, bir yıl boyunca devam etti. Aynı zamanda sınıf öğretmeni olduğu mağdur çocuklara bir yıl boyunca özel ders veren Halidun G.'nin, iki çocuğa derslikte yalnız kaldığı zamanlarla birçok kez cinsel istismarda bulundu. İstismara uğrayan çocukların geçtiğimiz Aralık ayında ailelerine anlatması üzerine ortaya çıkan olayın ardından aileler, Wan Savcılığı'na Halidun G. Hakkında suç duyurusunda bulundu. 20 Aralık'ta hakkında Van 1. Sulh Ceza Hakimliği'ne dava açılan Halidun G. tutuklandı.

16 Mayıs 2016 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar ilçesinde, Kaynarteppe Mahallesi 202 Sokak'ta bulunan bir internet kafede, işyeri sahibi R.Ç. isimli şahsın, saat 09.00 sıralarında sokaktan geçen 5 yaşındaki kız çocuğu A.'yı dükkana alarak, cinsel istismarda bulunduğu iddia edildi. Çocuğun başından geçenleri babasına anlatmasıyla birlikte, mahalle sakinleri sözkonusu internet kafeyi bastı. Mahalle sakinlerinin öfkesinin hedefindeki işyeri sahibi R.Ç., dükkana çağırdığı çocukları M.Ç. ve Z.Ç. ile birlikte kendisine tepki gösteren mahalle sakinlerine ellerindeki bıçaklarla saldırdı. Yaşanan olaya polis el koydu. Olay yerine gelen polisler, tacizle suçlanan R.Ç.'yi gözaltına aldı. İstismara uğradığı belirtilen çocuk ise hastaneye götürüldü. Yapılan muayenede çocuğun cinsel istismara uğradığı tespit edildi.

Ağrı ilinde bulunan Şemsi Türkmen Anadolu Lisesi'nde, K.Ş. isimli öğretmen hakkında, 3 öğrenciye cinsel istismarda bulunduğu iddiasıyla hakkında Ağrı Ağır Ceza Mahkemesi tarafından dava açıldı. **10 Haziran 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre,** cinsel saldırı ile ilgili olarak önce rehberlik öğretmeni sonra da emniyete başvuran öğrenciler, psikolog ve avukat eşliğinde savcılığa ifade verdi. Öğrenciler ifadelerinde farklı tarihlerdeki ders ve ders aralarında nasıl cinsel saldırıya maruz kaldıklarını anlattı. 21.04.2016 tarihli savcılık ifade tutanağında öğrencilere ait, K.Ş.'nin feminizm konulu bir derste "*Feminizm fahişeliktir. Feminizm uygulamaları o... gibi uygun olmayan sonuçlar doğuruyor*" ifadeler yer aldı.

12 Temmuz 2016 tarihinde Mardin ilinde, Selam Hemmet Zorlar Mezarlığı'nda bir ceset bulundu. Olay yerine gelen ekiplerin yaptığı incelemede cesedin, ailesi tarafından haber alınmayan ve Emniyet Müdürlüğüne bir önce kayıp ilanı verilen Z.D. (18) isimli kız çocuğuna ait olduğunu belirledi. Genç kızın kesin ölüm nedeni Adli Tıpta yapılacak inceleme sonucunda belirlenecek. Olayla ilgili geniş kapsamlı soruşturma başlatıldı.

31 Temmuz 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Maraş ilinde Ertuğrulgazi Mahallesi'nde bulunan Hamidiye Yurdu Sosyal Tesisleri'nde, yurda gidip geldiği, ancak herhangi bir görevi bulunmadığı öğrenilen M.A. (19) isimli şahsın, 2 erkek çocuğa cinsel istismarda bulunduğu öğrenildi. M.A., çıkarıldığı mahkemece 'cinsel istismar' suçundan tutuklanarak cezaevine konulurken, İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yapılan yazılı açıklamada şunlar belirtildi: "*Kahramanmaraş İlimizde iki çocuğun cinsel istismara maruz kaldığı iddiası ile ilgili olarak;*

İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nce iddia edilen fiilin işlendiği yerdeki bina ve ilgililere yönelik çok yönlü idari soruşturma derhal başlatılmış, ruhsatsız olarak faaliyette bulunduğu tespit edilen bina ise kapatılarak mühürlenmiştir."

03 Ağustos 2016 tarihinde Hakkari ili Yüksekova ilçesinde, çarşı merkezinde bulunan evinin 50 metre uzağındaki fırına ekmek almak için giden Ş.Ö. isimli 13 yaşındaki çocuk, 25 yaşlarında yabancı bir şahıs tarafından takip edilerek cinsel istismara maruz kaldı. Ş.Ö., yaşadıklarını şöyle anlattı: *"İlk ekmek almaya gittiğimde zaten yolda gördüm. Bana ters ters baktı. O an onun buralı değil, yabancı biri olduğunu anladım. Ekmek aldıktan sonra eve geldim. Tam bizim apartmanın kapısında bekliyordu. Tesadüf olduğunu düşündüm. İçeri girdiğimde de bana baktı. Asansörü aşağı çağırdığımda ise bana doğru yürüyerek düzgün aksanlı bir Türkçe ile 'Telefon numaranı alabilir miyim?' dedi. Korktuğum için bir şey diyemedim. 30 saniye sonra yine telefon numaramı istedi. 'Ben telefon kullanmıyorum daha küçüğüm' deyince oda 'Bir şey olmaz' dedi. 'Defol git' diye bağırınca yakalanma korkusuyla uzaklaştı."*

20 Ağustos 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Antep İslahiye ilçesi Çercili Mahallesi'nde Suriyeli tarım işçisi R.H. ile A.H. çiftinin 9 aylık bebeğine aynı çiftlikte çobanlık yapan S.D. tarafından cinsel istismarda bulunduğu ortaya çıktı. 9 aylık bebek Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü tarafından devlet korumasına alınırken, şüpheli S.D. ise çıkarıldığı mahkemece tutuklandı.

27 Ekim 2016 tarihinde Dersim ilinde öğretmen S.K., öğrencisi M.M.'ye (10) sınıfta cinsel istismarda bulundu. Ailenin şikayeti üzerine gözüaltına alınan S.K., ilk ifadesinde *"Yanına oturup bacaklarını elledim, tepki vermeyince ben de devam ettim"* dedi. S.K. tutuklandı.

29 Ekim 2016 tarihinde Antep ilinde öğretmen H.S., 5 ve 8. sınıf öğrencisi dokuz kız çocuğuna cinsel istismarda bulundu. Öğrencilerin velilerinin ve okuldaki diğer öğretmenlerin şikayeti üzerine gözüaltına alınan H.S. hakkında idari soruşturma başlatıldı.

08 Kasım 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Adıyaman ilinde bir imam hatip lisesinde okul görevlisi ve sayısı belli olmayan kişi tarafından, 30 kız ve erkek öğrenciye cinsel istismarda bulunduğu ortaya çıktı. Olayla ilgili başlatılan soruşturma kapsamında okul hademesi ve üç erkek öğretmenin görev yeri değiştirildi. Cinsel istismar olayına, sulh ceza hâkimliğince yayın yasağı getirildi.

08.11.2016 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan L.Ü ve M.Ü, şu beyanlarda bulundu: *"Mayıs 2016 tarihinde kızım D.'ye (11) para verip kırtasiyeye gönderdim. D. yanına A.'yı da alıp gitti. Bir süre sonra D. eve geldi. Bana kırtasiyeye gittiğini, mahallede esnaf olduğu için tanıdığımız M.R.Ç. (62)'in dükkanının yanından geçerken D.'yi çağırdığını, nereye gittiklerini sorduğunu, kırtasiyeye fon kağıdı almaya gittiğini söylemiş. Dönüşte elinde bir şey görmeyince M.R.Ç. niye kağıt almadığını soruyor. D.'de 2 TL olan fon kağıdını alamadığını, 1 TL tek parası olduğunu, bu yüzden eve gelip benden 1 TL aldı. M.R.Ç. "gel 1 TL'yi ben sana vereyim, A.'yı buraya bırak, git kırtasiyeden kağıdını al" diyor. D. 1 TL'yi alıyor. A.'yı dükkanda bırakıyor. Sonra annesi olarak benim kızabileceğimi düşünüyor ve gelip bu 1 TL'yi alıp almamasına izin verip vermeyeceğini sormak istiyor. Eve yaklaşıncı benim bu duruma kızabileceğimi düşünerek vazgeçip geri dönüyor ve A.'yı almaya karar veriyor. Dükkana gidince kapıdan A.'yı çağırıyor. Adamın masasını gören taraf perde takılı olduğu için D. içeriyi göremiyor. A. üstünü düzelterek dışarı çıkıyor. O sırada D., A.'nın titrediğini fark ediyor. Tam çıkarken M.R.Ç., A.'ya şeker veriyor. Bunun üzerine ben*

komşularımı alıp adamın dükkanına gittim. Saldırdım. Sonra polis geldi. Kızımı Çocuk Şubeye götürdük. Biz kızımıza bunu yapan adamdan şikayetçiyiz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.

11 Kasım 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Urfa'nın Suruç ilçesinde Karın ağrısı şikâyetiyle Suruç Devlet Hastanesi'ne götürülen 8'inci sınıf öğrencisi 14 yaşındaki M.G.'nin, 6 aylık hamile olduğu ortaya çıktı. M.G.'nin verdiği ifade doğrultusunda, komşusu ve beraberindeki 11 kişinin farklı tarihlerde cinsel istismarda bulunduğu belirlendi. Çocuğun komşusu S.U. ve 11 kişi gözaltına alındıktan sonra emniyete götürüldü. Emniyetteki ifadelerinin ardından adliyeye sevk edilen şahıslardan 11 kişi serbest bırakılırken, sadece U.S. tutuklandı. Cinsel istismara uğrayan M.G ise Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne götürüldü.

09.12.2016 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine başvuruda bulunan F.D ve Ş.D., şu beyanlarda bulundu: “20 Nisan 2016 tarihinde ailece mevsimlik işçi olarak Sivas iline gittik. Yaklaşık 6 ay kaldıktan sonra Ekim ayı sonunda Çınar'a döndük. Kızım G.D.'nin karnında bir şişlik vardı. Ben kist veya adet düzensizliğinden olabileceğini düşündüm. Kasım ayı başlarında kızım “anne yanlarım ağrıyor” dedi. Acı çektiğini görünce onu Çınar Devlet Hastanesine götürdüm. Oradan bizi Diyarbakır Kadın Doğum Hastanesine sevk ettiler. Neden oraya sevk ettiklerini sordum. Kist veya başka bir şey olabilir, biz bakamayız dediler. Taksiye atlayıp kızımı Kadın Doğum Hastanesine getirdik. Kızım muayeneye alındı. Kısa bir süre sonra polisler geldi. Doktoru bekledik. Yaklaşık 2 saat sonra doktor beni çağırdı. Kızımın durumunu bilip bilmediğimi sordu. Ne olduğunu bilmediğimi söyledim. Kızımın hamile olduğunu söyledi. Baygınlık geçirdim. Bir erkek yeğenim ile kızımı hastaneye götürmüştük. Babası duyarsa ne olacak diye endişeleniyordum. O gece hastanede kızımın yanında kaldım. Polisler kızı çıkaramayacağını ve orada kalacağını söylediler. Beni Çınar'a gönderdiler. 2 gün sonra babası ile birlikte hastaneye gittik. Kızımın koruma altına alındığını söylediler. Söylediklerine göre doğum sezaryenle olmuş. Kızımla telefon ile konuşuyoruz. 2 defa onu ziyaret edebildim. Kendisine bunu yapanın kim olduğunu bize söylemedi. Fakat ifadesinde söylemiş diye duydum. Kızımıza bunu yapandan şikayetçiyiz. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyoruz.”

ÇOCUKLARIN ÖZGÜRLÜĞÜNE VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER

Gözaltına Alınanlar ve Tutuklananlar

10 Ocak 2016 tarihinde Şırnak'ın Cizre ilçesinde, ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında, güvenlik güçleri tarafından açılan ateş sonucu S.G. (14) isimli çocuk, karnından yaralanandı. S.G., yaralı olarak kaldırıldığı Şırnak Devlet Hastanesi'nde, polis tarafından gözaltına alındı.

15 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır İlinde, Silvan-Bismil karayolu üzerinde seyir halinde olan bir aracı durduran özel hareket timleri, araçta bulunan Vedat Orhan, Yusuf Öztürk ile 16 yalındaki H.İ. isimli çocuğu gözaltına aldı. Yapılan araştırmada, kiralık olduğu öğrenilen aracın sahibi Engin Gökmen de gözaltına alındı. 16 Ocak günü, Bismil İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 4 kişiden, H.İ., Yusuf Öztürk ve aracını kiralayan Engin Gökhan "örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı.

16 Ocak 2016 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde, özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınında, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle A.Ç. isimli çocuk gözaltına alındı. Çocuk Şube Amirliği'nde tamamlanan işlemlerin ardından adliyeye sevk edilen A.Ç., "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

18 Ocak 2016 tarihinde Urfa'nın Süleymaniye ilçesinde, M. E. (17) ile M.Y.Ç (17) isimli çocuklar, polis tarafından gözaltına alındı. Tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 çocuk, "Örgüt üyesi olmak" ve "Patlayıcı madde bulundurma" iddiasıyla tutuklandı.

19 Ocak 2016 tarihinde Diyarbakır'ın Ergani ilçesinde, eylem yapan gruba müdahalede bulunan polis, 3'ü çocuk 4 kişiyi gözaltına aldı. 20 Ocak günü, emniyette tamamlanan işlemlerin ardından adliyeye sevk edilen Ş.K.(16), M.Ş.O.(16), M.C.E.(16) ve Anıl Karabulut (18), "örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı.

22 Ocak 2016 tarihinde Muş ilinde, merkeze bağlı Karakuyu köyünde, eş zamanlı düzenlenen baskınlarda, E.Y. (17) ve ismi öğrenilemeyen bir çocuk gözaltına alındı.

25 Ocak 2016 tarihinde Batman ilinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3'ü çocuk 10 kişi, "izinsiz gösteriye katılarak kamu düzenini bozmaya çalışmak" suçlamasıyla gözaltına alındı. 27 Ocak 2016 tarihinde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3'ü çocuk 10 kişiden, M. P. (17), C. Ç. (17) isimli çocuklar ile Murat Altıntaş isimli yurttaş "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

07 Şubat 2016 tarihinde, Siirt'in Kurtalan ilçesinden Urfa merkeze gelen F.G. ile Y.M. isimli çocuklar ile Azad Erol isimli yurttaş, merkez otoparkta gözaltına alındı. 08 Ocak 2016 tarihinde İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 3 kişiden Azad Erol isimli yurttaş "Örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

15 Şubat 2016 tarihinde Urfa'nın Viranşehir ilçesinde, PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın Türkiye getirilişinin yıldönümünü protesto etmek amacıyla Şırnak Mahallesi'nde gösteri düzenleyen genç gruba müdahalede bulunan polis, 6'sı çocuk 30 kişiyi gözaltına aldı. 18 Şubat 2016 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 30 kişiden 24'ü serbest bırakılırken, M.A.T., A.İ, S.E., U.A., E.S. ve Ö.B. isimli çocuklar "izinsiz gösteri ve yürüyüş" , "Polise mukavemet" ve "Polise taş atmak" gerekçesiyle tutuklandı.

15 Şubat 2016 tarihinde Ağrı'nın Patnos ilçesinde, PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın 15 Şubat 1999 tarihinde Türkiye'ye getirilişinin yıldönümünü protesto etmek amacıyla yürüyüş düzenlemek isteyen yurttaşlara polis, henüz yürüyüş başlamadan müdahalede bulundu. Müdahale sırasında 8'i çocuk 37 kişi gözaltına alındı.

15 Şubat 2016 tarihinde Diyarbakır Bismil ilçesinde, PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın 15 Şubat 1999 tarihinde Türkiye'ye getirilişinin yıldönümünü protesto etmek amacıyla gösteri düzenleyen yurttaşlara polis, tazyikli su ve gaz bombalarıyla müdahalede bulundu. A. A. (17) ve O. S. (16) isimli çocuklar ile ve Ebubekir Sürer isimli yurttaş gözaltına alındı.

24 Şubat 2016 tarihinde Muş'un Varto ilçesine, bağlı Sazlıca köyünde askerler tarafından düzenlenen ev baskınında E.B. (17) isimli çocuk gözaltına alındı. 26 Şubat 2016 tarihinde,

ilçe Jandarma Komutanlığı'nda tamamlanan işlemlerin ardından adliyeye sevk edilen E.B., "Örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklandı.

25 Şubat 2016 tarihinde Erzurum'un Çat ilçesine, bağlı Karabey Mahallesi'ne jandarma ve özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında Suzan Gülefer, Baykan Gülefer, Mutlu Bilgin, Davut Bilgin, Kenan Temiz, Gürkan Güleser isimli yurttaşlar ile D. K. (15), V.G. (14) ve C.G. (16) isimli çocuklar gözaltına alındı. Sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle gözaltına alınan 9 kişi, İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

25 Şubat 2016 tarihinde Hakkari ilinde, Cizre ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında yaşamını yitiren Erdal Şahin'in cenaze törenine katılan yurttaşlara polis, gaz bombaları ve tazyikli su ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında 3'ü çocuk 30 kişi gözaltına alındı.

03 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Yenişehir ilçesi Ofis semtinde bulunan Ayhan Durağı civarında yaşları 15-17 arasında değişen 5 çocuk, polis tarafından durduruldu. Çocuklar, yapılan üst aramasının ardından gözaltına alındı.

03 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır ilinde, sokağa çıkma yasağı ilan edilen Merkez Sur ilçesinde aralarında 4 yaralının olduğu **12 ve 33 kişiden oluşan iki grup halinde, 19'u çocuk 45 kişi** ilçeden çıkarıldı. Yaralılardan Yunus Süslü isimli yurttaş yaşamını yitirirken, 19'u çocuk 44 kişi gözaltına alındı. *Gözaltına alınan sivillerden isimleri öğrenilenler şöyle: Mehmet Salih Pasin, Seda Arslan, Elif Su Arslan (4 aylık bebek), Mehmet Çoreşoğlu, Seniha Sürer, İhsan Karatay, Mesut Aygül, Fatma Kaya, Mehmet Şah Pervane, İhsan Biter, Bahattin Erkaplan, Hülya Erkaplan (hamile), M. Can Arslan, Aynur Arslan (35) ve çocukları Gülistan (10), Rojda (7), Muaz (6), Özgür (4), DBP Bağlar İlçe Eşbaşkanı Reyhan Kavak, Remziye Tosun ve çocukları Şevin (9) ile Beritan (2), Cengiz Abiş, eşi Emine ve çocuğu Talat (7).* **07 Mart 2016 tarihinde,** Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ndeki ifadelerinin ardından 11'i çocuk 22 kişi adliyeye sevk edildi. Savcılığa çıkartılan 11 çocuktan 10'u (R.A., M.S.K., R.H., S.K., Ö.S., A.A., F.B., M.F.D., Ş.A. ve Y.İ.B) serbest bırakılırken, akli dengesi yerinde olmayan ve bu yönde sağlık raporu bulunan M.Ç. adlı çocuk ise "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı. Diğer 11 yurttaştan 8'i ise, "Anayasal düzeni bozma" ile "Devletin birliğini ve bütünlüğünü bozma" iddiasıyla Nöbetçi Mahkemeye sevk edildi. Mahkemeye ifade veren 8 kişi, aynı gerekçelerle tutuklandı. *Nöbetçi Mahkeme'nin tutuklama kararı verdiği yurttaşların isimleri şöyle: M. Can Alpaydını, DBP Bağlar İlçe Eşbaşkanı Reyhan Kavak, Remziye Tosun ve kızı Beritan (2), Cengiz Abiş ve eşi Emine, Bedri Oğuz, Ümit Özkan, Deniz Ataş.*

04 Mart 2016 tarihinde şubemize başvuruda bulunan Ayhan Dağ, şu beyanlarda bulundu: "Benim oğlum M.F.D., 90 gündür Sur içindeydi. 03.03.2016 tarihinde saat akşam 17.00 civarında çocuğumun dışarıya tahliye edilen grubun içerisinde olduğunu duydum. Oğlum 2 gündür Diyarbakır Çocuk Şubede tutulmaktadır. Çocuğum 12 yaşında ve ilkökul öğrencisidir. Çocuğum sokağa çıkma yasağı konulmadan önce okul arkadaşlarıyla Sur'a dolaşmaya gitmişlerdi. Arkadaşlarıyla Sur'dayken yasak ilan edildi. Oğlum suçsuz yere 2 gündür hala çocuk şubede tutuluyor. Serbest bırakılmasını istiyorum. Bu konuda sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum." (İHD Diyarbakır Şubesi)

07 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır ilinde, Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi'nde bulunan ablası Leyla Uyanık'ın görüşüne giden E.U. (17) isimli çocuk gözaltına alındı. Gözaltı gerekçesi öğrenilemeyen Uyanık cezaevindeki askerler tarafından çağırılan TEM Şube polislerine teslim edildi.

08 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Sur ilçesinde, ilan edilen sokağa çıkma yasağı sırasında mahsur kalan 1'i çocuk 13 sivil yurttaş ilçeden tahliye edilerek, gözaltına alındı. Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen R.Ö. (4) isimli çocuk, emniyette tamamlanan işlemlerin ardından SHÇEK'e gönderildi.

10 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde, bulunan Mevlana Halit Mahallesi'nin 415 Sokağı'nda bir kadın ve yanında bulunan 10 yaşlarındaki çocuğu, cezaevine görüşe gitmek üzere Diyar TUHAD-DER binasına gittikleri sırada polis tarafından akrep tipi zırhlı araca bindirilerek gözaltına alındı. Anne ve çoğunun kimlik bilgileri öğrenilemedi.

11 Mart 2016 tarihinde Muş'un Varto ilçesinde ve bağlı köylerde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında B.A.(15), Faysal Özgül, Mücahit Bingöl, Fevzi Sever, Cemil Öztok, Ahmet Yıldız, Yavuz Bingöl ve Sinan Boylu gözaltına alındı. Gözaltı gerekçeleri öğrenilmeyen 1'i çocuk 8 kişi, Muş İl Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü.

16 Mart 2016 tarihinde Ağrı'nın Diyadin ilçesinde, İ.A. (17) isimli çocuk ile Orhan Özden (20) isimli genç, polis tarafından gözaltına alındı.

16 Mart 2016 tarihinde Antep ilinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında E.T (16) ve C.Ç (15) isimli çocuklar gözaltına alındı. 18 Mart 2016 tarihinde "Örgüt propagandası" iddiası adliye sevk edilen çocuklar, alınan ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

17 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesine sabah saatlerinde yüzlerce yurttaş tarafından kutlanan Newroz kutlamasına müdahale eden polis, müdahale sırasında M.Ç. (14) ve A.Ç. (16) isimli çocuklar ile Özgür Demir (23) isimli yurttaşı gözaltına aldı.

19 Mart 2016 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde, gerçekleştirilen Newroz kutlamalarına polis, tazyikli su ve biber gazıyla müdahale etti. Müdahale sırasında aralarında kadın ile çocukların da bulunduğu 30 kişi gözaltına alınarak, Silopi İlçe Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldü. Alınan ifade işlemlerinin ardından 30 kişi, daha sonra serbest bırakıldı.

20 Mart 2016 tarihinde Antep ilinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 11'i çocuk 20 kişi gözaltına alındı. 21 Mart 2016 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 11'i çocuk 20 kişiden, Mahmut Vural, Aydın Bolat, Mustafa Taş, Murat Sabul, Ahmet Senci, İsmail Berkpınar, Vedat Aydın Altuğ, Erol Şahin, İbrahim Öz ve M.B., Ö.Ö., D.Ç., E.Ü, S.D., E.D., D.K., F.S., Ö.A. isimli çocuklar, "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla tutuklandı.

24 Mart 2016 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinde, TOKİ konutlarının yakınlarında M.D. (16), O.D. (17) ve N. A. (15) isimli çocuklar gözaltına alındı. 26 Mart 2016 tarihinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 3 çocuk, "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

14 Nisan 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde, özel hareket polisleri tarafından yapılan ev baskınında M.A. (16) isimli çocuk gözaltına alındı. 16 Nisan 2016 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen M.A., "hakkında gizli tank ifadesi olduğu" gerekçesiyle "örgüt üyesi olma" iddiasıyla tutuklandı.

15 Nisan 2016 tarihinde Maraş ili Merkez Dulkadir ilçesi Terolar bölgesinde, 8 Alevi mahallesinin ortasına yapılamak istenen mülteci kampının başka bir yere inşa edilmesini talep

etmek amacıyla direniş başlatan yurttaşlara yönelik gerçekleşen Jandarma müdahalesi sırasında, protestolara katıldıkları belirlenen 5'i çocuk 8 kişi (H.K., İ.Y., S.Ü., S.A. ve M.Ç. isimli çocuklar ile Ali Çiftçi, Alper Sarıçam ve Ahmet Kocar), gerçekleştirilen ev baskınları sonucu gözaltına alındı.

16 Nisan 2016 tarihinde Van Merkez Edremit ilçesinde, polis tarafından düzenlenen eş zamanlı yapılan ev baskınlarında 3'ü çocuk 5 yurttaş (M.D. (15) A. Ş. (16), Y. K. (16) ile Serhat Direk ve Tajdin Direk) gözaltına alındı.

02 Haziran 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde, kimlik kontrolü sırasında B.Ç. (14) ve Z.K. (14) isimli iki kız çocuğu gözaltına alındı. 04 Haziran 2016 tarihinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen çocuklardan B.Ç. "Örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklanırken, Z.K. ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı.

04 Haziran 2016 tarihinde Şırnak ili Cizre ilçesinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınında öğrencisi B.A. isimli lise öğrencisi, hakkında ihbar olduğu gerekçesiyle gözaltına alındı. Cizre Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen ifadesi alınan B.A., daha sonra serbest bırakıldı.

06 Haziran 2016 tarihinde Antep ilinde, polis tarafından düzenlenen eş zamanlı ev baskınlarında H.A. isimli çocuk gözaltına alındı. 08 Haziran 2016 tarihinde, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen H.A., "Örgüt üyesi olmak" ve "Örgüt propagandası yapmak" iddialarıyla tutuklandı.

23 Haziran 2016 tarihinde Diyarbakır Merkez Bağlar ilçesinde, bulunan Koşuyolu Parkı yakınlarında yürüyen 15-16 yaşlarında 3 çocuk, Ford marka 21 DH 295 plakalı sivil polis aracı tarafından zorla araca bindirilerek gözaltına alındı.

26 Haziran 2016 tarihinde Şırnak ilinde, evinin önünde bulunduğu sırada S.İ. (14) isimli çocuk gözaltına alındı. 23. Jandarma Sınır Tümen Komutanlığı'na götürülen ve 12 saat burada tutulan çocuk, daha sonra Çocuk Şube'ye götürüldü. 27 Haziran 2016 tarihinde, Şırnak Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şube Müdürlüğü'nde tamamlanan ifadesinin ardından adliyeye sevk edilen S.İ., "örgüt üyesi olmak" iddiasıyla tutuklandı.

10 Temmuz 2016 tarihinde Van Merkez İpekyolu ilçesine bağlı Hacıbekir Mahallesi'nde, iki eve özel hareket polisleri tarafından baskın düzenlendi. Baskında, ismi öğrenilemeyen bir kadın vurularak yaşamını yitirdi. Evde bulunan İrem (35), Kezban (40), Sozdar (23) ve Aynur (25) Akdoğan ile 4, 8 ve 10 yaşlarında 3 çocuk gözaltına aldı. Çocuklar daha sonra serbest bırakıldı.

10 Temmuz 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde, G.L. (17) isimli çocuk, Nuh Mahallesi'nde zırhlı araçlarla devriye gezen özel hareket polisleri tarafından gözaltına alındı. 11 Temmuz 2016 tarihinde, İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen G.L., hakkında "gizli tanık" ifadesi olduğu gerekçesiyle "Vatanın birliğini ve bütünlüğünü bozmak" iddiasıyla tutuklandı.

10 Temmuz 2016 tarihinde Mardin ili Kızıltepe ilçesine bağlı Gundikê Qoriyê köyünde yapılan ev baskınları sonucunda M.B. (17) isimli çocuk gözaltına alındı. 14 Temmuz 2016 tarihinde, Mardin Emniyet Müdürlüğü'nde tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen M.B., adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

18 Temmuz 2016 tarihinde Van Merkez İpekyolu ilçesine bağlı Hacıbekir mahallesinde, özel harekât timleri tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarında Ferdi Öner (20) isimli yurttaş ile T.Ö (14) isimli çocuk gözaltına alındı. 19 Temmuz 2016 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen T.Ö. ve Öner, “örgüte yardım ve yataklık“ suçlamasıyla tutuklandı.

20 Temmuz 2016 tarihinde Mardin ili Nusaybin ilçesinde, ilçe girişinde oluşturulan polis kontrol noktasında 15 yaşındaki Ş.S. isimli bir çocuk gözaltına alındı. Tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen Ş.S., Facebook paylaşımları gerekçe gösterilerek tutuklandı.

24 Temmuz 2016 tarihinde Van ili Şehit Fırat Mahallesi Bayırlı Sokak'ta, özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında L.B. (16) isimli çocuk, gözaltına alındı.

25 Temmuz 2016 tarihinde Van Merkez İpekyolu ilçesinde, özel hareket timleri tarafından düzenlenen ev baskınında Ozan I. (19) isimli yurttaş ile kardeşi B. I. (15) isimli çocuk gözaltına alındı. 27 Temmuz 2016 tarihinde, B.I. (15) Van Çocuk Şube Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından serbest bırakılırken, ağabeyi Ozan I. işlemlerinin ardından sevk edildiği adliyede "Örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı.

31 Temmuz 2016 tarihinde Diyarbakır ilinde, 'Darbelere hayır demokrasi hemen şimdi' sloganıyla gerçekleştirilen mitingin sona ermesi ardından, 6'sı çocuk 10 kişi, PKK lideri Abdullah Öcalan posterleri ile KCK bayrakları taşıdıkları iddiasıyla gözaltına alındı. Diyarbakır Valiliği tarafından yapılan açıklamada, gözaltına alınanlardan birinin Suriye uyruklu olduğu kaydedildi. 03 Ağustos 2016 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından bayrak ve pankart taşıdıkları gerekçesiyle haklarında işlem yapılan M.Ş. (13), M.B. (13), P.Ç. (14), Y.A. (14), M.İ. (15) ile soyismi öğrenilemeyen B. isimli çocuklar, sevk edildikleri adliyede savcılık ifadelerinin ardından serbest bırakıldı.

01 Ağustos 2016 tarihinde Siirt ili, Dumlupınar ve Conbayır mahallelerinde özel hareket polisleri tarafından düzenlenen ev baskınlarında, O.Ö. isimli çocuk gözaltına alındı.

15 Ağustos 2016 tarihinde Ağrı ilinde, askerler tarafından düzenlenen ev baskınlarında A.D. isimli çocuk ile Orhan Özden (19) isimli genç, gözaltına alındı. “Örgüte yardım ve yataklık” iddiasıyla gözaltına alınan 2 kişi, İl Jandarma Karakolu'na götürüldü.

17 Ağustos 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde, polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında V. Ö. (14) isimli çocuk gözaltına alındı.

23 Ağustos 2016 tarihinde Şırnak ili Silopi ilçesinde, düzenlenen ev baskınlarında 27 kişi gözaltına alındı. 28 Ağustos 2016 tarihinde, tamamlanan ifade işlemlerinin ardından 28 kişiden 5'i çocuk 19 kişi ifadeleri alınmak üzere Silopi Adliyesi'ne getirildi. 19 kişiden 17'si alınan ifadelerinin ardından serbest bırakılırken, A.A. v A.B isimli çocuklar ise "örgüt üyeliği" iddiasıyla tutuklandı.

19 Eylül 2016 tarihinde Diyarbakır ilinde, KHK ile görevlerinden alınan eğitim emekçileri yeni eğitim yılının başlamasıyla okullarına gitti. Ergani ilçesinde ise İsmet Paşa Ortaokulu'nda, 3 öğretmen ve 3 öğrenci gözaltına alındı.

03 Ekim 2016 tarihinde Urfa ili Viranşehir ilçesinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında, "Örgüt üyeliği" ve "Eylem yapacakları" gerekçesiyle 10'u çocuk 14 kişi gözaltına alındı. 19 Ekim 2016 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliye sevk edilen 14 kişiden F. T. (16), B. İ. (16), M. T. (16), A. E. (17), B. Y. (16), Y. Ö (15), M. S. D. (16), S. Y. (17), S. G. (16) ve M. B. (17) isimli çocuklar, savcılık ifadelerinin ardında serbest bırakıldı. Tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk edilen 4 kişiden İbrahim Halil Poyraz (19), Ferhat Fazıl Akmeşe (20) ve Özgün Akdemir (22) isimli gençler, "Örgüt Üyeliği" suçlamasıyla tutuklandı.

22 Ekim 2016 tarihinde Diyarbakır ili Merkez Bağlar İlçesi Yeniköy mezarlığında, Ruken Amed kod isimli HPG militanı Şerife Ergün için düzenlenen cenaze törenine katılan yurttaşlara polis tarafından müdahalede bulunuldu. Müdahale sırasında, Ergün'ün posterini taşıdıkları gerekçesiyle Merve Ergün (17) ile Ergün'ün kardeşleri Recep ve Süleyman Ergün gözaltına alındı.

05 Kasım 2016 tarihinde Batman ili Bağlar Mahallesi'nde, HDP Eş Genel Başkanları ve milletvekillerinin tutuklanmasını protesto eden kitleye polis, gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında bir internet kafenin önünde duran B.A. (16) ve C. A. (16) isimli çocuklar, müdahaleden etkilenmemek amacıyla olay yerinden uzaklaşmak istediği sırada, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındı. Çocuklar 06 Kasım 2016 tarihinde, emniyette tamamlanan ifade işlemlerinin ardından sevk edildikleri adliyede, adli kontrol şartı ile serbest bırakıldı.

18 Kasım 2016 tarihinde Van ili Muradiye ilçesinde polis tarafında düzenlenen ev baskınlarında, 1'i çocuk 3 kişi (*E.D. isimli çocuk, Turgay Çetinkaya, Osman Çayır*) gözaltına alındı.

02 Aralık 2016 tarihinde Siirt ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 3 yurttaş (*Hanım Çetin ile çocukları Serhat Çetin ve Özgür Çetin*) gözaltına alınarak, Siirt Emniyet Müdürlüğü TEM Şube'ye götürüldü.

17 Aralık 2016 tarihinde Mardin ilinde polis tarafından düzenlenen ev baskınlarında 1'i çocuk 3 yurttaş (*Mehmet Ali Güneş, HDP İstanbul Milletvekili adayları Ahmet Aydın ve 16 yaşındaki ismi öğrenilemeyen 1 çocuk*) gözaltına alındı.

Gözaltına İşkence ve Kötü Muamele

18 Ocak 2016 tarihinde Urfa'nın Süleymaniye ilçesinde, M. E. (17) ile M.Y.Ç (17) isimli çocuklar, polis tarafından gözaltına alındı. Tamamlanan ifade işlemlerinin ardından adliyeye sevk edilen 2 çocuk, "Örgüt üyesi olmak" ve "Patlayıcı madde bulundurma" iddiasıyla tutuklandı. Avukatları tarafından, çocukların gözaltına alınma esnasında ve gözaltında ağır işkencelere maruz kaldıkları belirtildi.

12.05.2016 tarihinde İHD Diyarbakır Şubesine Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevinden başvuruda bulunan Erdem Kayğaç, şu beyanlarda bulundu: "12 yaşındaki oğlum ve ben gözaltına alındığımızda polisler tarafından aşırı derecede işkence gördük. Ağza alınmayacak derecede hakaretler ve insan dışı muameleye maruz kaldık. Ailemden öğrendiğim kadarıyla oğlumun psikolojisinin alt üst olduğu söylendi. Biz bu yüzden çok büyük ruhsal bozukluk ve travma altındayız. Bu yüzden ismini bilmediğim ve ancak dosyamda ismi açık olan polis memurundan şikâyetçiyim. Şuanda ailemin hiçbir can güvenliği yoktur. Bu yüzden çok

tedirginim. Bu konuda gerekli girişimlerde bulunulması için sizden hukuki destek sunmanızı talep ediyorum.”

27 Temmuz 2016 tarihinde edinilen bilgilere göre; Van ilinde 24 Temmuz 2016 tarihinde ev baskınında gözaltına alınan iki kardeşten B.I. (15) Van Çocuk Şube Müdürlüğü'ndeki işlemlerinin ardından serbest bırakılırken, ağabeyi Ozan I. işlemlerinin ardından Van Adliyesi'ne sevk edildi. Savcılık ifadesi alınan Işık, "Örgüte üye olmak" iddiasıyla tutuklandı. Eve baskın yapan özel hareket polislerinin iki kardeşini, baskın sırasında darp ettiğini ve küçük kardeşi B.I'nın gözaltına işkenceye maruz kaldığını anlatan Kürdistan Işık, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Van Çocuk Şube'ye küçük kardeşimden tehditle ifade almışlar. Kardeşime silah doğurtulup bacağına elektro şok uygulamışlar. 'Eğer konuşmazsan, isim vermesen seni öldürürüz, ablanı, anneni de gözaltına alırsız' diye tehdit etmişler."*

05 Kasım 2016 tarihinde Batman ili Bağlar Mahallesi'nde, HDP Eş Genel Başkanları ve milletvekillerinin tutuklanmasını protesto eden kitleye polis, gaz bombaları ile müdahalede bulundu. Müdahale sırasında bir internet kafenin önünde duran B.A. (16) ve C. A. (16) isimli çocuklar, müdahaleden etkilenmemek amacıyla olay yerinden uzaklaşmak istediği sırada, polis tarafından darp edilerek gözaltına alındı. Batman Emniyet Müdürlüğü'ne götürülen çocuklar, ardından Batman Çocuk Şubesi'ne ve Merkez Karakol'a götürüldü. Karakolda, 1 gece gözaltında tutulan ve aileleriyle görüştürülmeyen çocuklara, işkence ve kötü muamelede bulunduğu iddia edildi. Emniyetteki işlemlerin ardından sevk edildikleri adliyede adli kontrol şartı ile serbest bırakılan çocukların B.A'nın annesi Gezal A. (54), konu hakkında şu beyanlarda bulundu: *"Oğlum ve arkadaşı internet kafedeydi. Mahallede çıkan olaylardan dolayı polis insanlara saldırıp, biber gazı sıktı. Oğlum ve kuzeni polislerin saldırısından korunmak için koşmaya başladılar. Polisler de peşlerine düşüp onları darp ederek zorla emniyete götürdü. Oğlumun darp edilerek gözaltına alındığını mahalledekilerden öğrendik. Oğlumun ayak, bel ve omzundan da darp izleri var. Ayağından yaralandığı içinde sekerek yürüyor. Onların hiçbir suçu yok."*

Gözaltı Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele

06 Ocak 2016 tarihinde Şırnak'ın Silopi ilçesinde, Barbaros Mahallesi'nden Yeşiltepe Mahallesi'ne annesinin yanına gitmek istediği sırada güvenlik güçleri tarafından açılan ateş sonucu E.U. (16) isimli çocuk vurularak yaralandı. Askerlerce gözaltına alınan ve Silopi Devlet Hastanesi'ne götürülen Uçar, asker ve özel hareket polisleri şiddetine maruz kaldığını belirtti. Uçar, yaşadığı olayla ilgili şunları belirtti: *"Hastaneye götürürken de işkence yapıyorlardı. İçlerinden biri ağzıma tükürdü. Yaralı ayağımı kaldırıp yere bırakıyorlardı. Defalarca tekrarladılar. Defalarca başıma vurdular. Türk bayrağını bana gösterip 'bu ne biliyor musun, bunu tanyor musun' diye soruyordu. Beni buraya getirmek üzere ambulansa bindirdiklerinde de 'Kelimeyi şahadet getir' diyorlardı. Onlar bana işkence yaparken oradaki hemşireler de gülüyorlardı" dedi.*

08 Mart 2016 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesinde, gece saatlerinde devriye gezen özel hareket polisleri, evinin önünde oturan S.B. isimli çocuğu darp etti. Olayı gören ağabeyi Esat Biçi (20) ve anneleri Zeytun Biçi'nin olaya müdahale etti. Bunu üzerine polisler, 2 genci darp etmeye devam etti. Olayı aktaran anne Zeytun Biçi, şunları anlattı: *"Ne olduğunu anlamaya çalıştığımız sırada diğer oğlumda darp edildi. Tepki gösterdiğim için bana da hakaret edildi. Polislerin çocuklarıma 'Dua edin anneniz geldi. Yoksa ikinizi de gözaltına alır ve dünyanın kaç bucak olduğunu gösterirdik" şeklinde tehdit etti."*

16 Mart 2016 tarihinde Batman ili, Hilal Mahallesi'nde özel hareket polisleri zırhlı araçlarla "ihbar var" gerekçesiyle bir eve baskın düzenledi. Kimsenin bulunmadığı ve kapısı kırılarak girilen evin, komşusu olan 16 yaşındaki S.İ. isimli çocuk, polislerin işkence ve kötü muamelesine maruz kaldı. Çocuğu üzerinde bulunan sarı, kırmızı ve yeşil renkli ve "Amed" yazılı hırka nedeniyle darp eden polis, üzerindeki hırkayı zorla çıkartarak, çocuğa hırkasını yaktırdı. Yaşadıklarını anlatan çocuk, *"Bana 'eğer hırkanı yakmazsan, biz seni yakarız' diyerek tehdit ve hakaret ettiler. Polis zoruyla hırkam bana yaktırıldı."*

5 Haziran 2016 tarihinde Diyarbakır ili, HDP tarafından yapılması planlanan, ancak Valilikçe yapılması yasaklanan "Darbeye karşı demokratik direniş" mitingi, HDP il binası önünde kitlesel bir katılımı gerçekleştirildi. Mitingin gerçekleştiği gün, tesisler semti civarında M.D. (15) isimli çocuğu durduran polislerin, Ural-4 yazan zırhlı araca zorla bindirerek, On Gözlü Köprü civarına götürdü ve işkencede yaptığı ileri sürüldü. Polislerin bindirildiği zırhlı araçta sürekli silah dipçikleri darp edildiği söyleyen ve M.D. isimli çocuk, yaşadığı olay ile ilgili şunları anlattı: *"On Gözlü Köprü'nün yanında beni araçtan attılar. Araçtan attıktan sonra bana 'Asker selamı ver' dediler. Ben selam verdiğim esnada, komiser olan gözlüklü polis başta olmak üzere bütün polisler beni dövüp hakaret etti. El bileğimi kırdılar. Bana 'bir daha bayrağı (HDP bayrağı) taşırsan seni tecavüzcülerin arasına göndeririz' dediler."*

18 Temmuz 2016 tarihinde Van Merkez İpekyolu ilçesine bağlı Hacıbekir mahallesinde, özel harekât timleri tarafından gerçekleştirilen ev baskınlarında T.Ö (14) isimli çocuk gözaltına alındı. Baskınların gerçekleştiği Sürmeli Cihan 4. Sokak'a yaklaşık 50 zırhlı araçla yapılan baskına tanıklık eden mahalle halkı, olay sırasında gözaltına alınan Ö.'nün özel harekât timleri tarafından sokak ortasında yüzüstü yere yatırıldıktan sonra kafasına ve ayaklarına tuğlalar yerleştirildiğini ve özel hareketçilerin tuğlalar üzerine çıkarak işkence yaptığını anlattı. 14 yaşındaki T.Ö.'nün de yüzüstü yatırıldığını ve dakikalarca işkenceye maruz kaldığını anlatan mahalle sakinleri, polisin kadın çocuk demeden herkese saldırdığını anlattı. Çocukları gözaltına alınırken kendisi de darp edilen anne **Xemriye Ö.**, konu ile ilgili şunları anlattı: *"Evi bastıkları anda kapıya yöneldik. Kapıyı açtığımız gibi evi taradılar. 'Dışarı çıkarsanız öldürürüz' dediler. 3 çocuğumla evde mahsur kaldık. Ardından 'teslim olun, yoksa hepinizi öldürürüz' dediler. Bizi ellerimiz yukarıda olacak şekilde sokağa çıkardılar, 'Evlerinizi arayacağız' dediler. Evi aradılar, evde bir şey bulamayınca bize yöneldiler. Polis küçük oğlumu yüz üstü yatırmış tekmeliyordu. Oğlum korkmuştu 'anne gel' diye bağıyordu. Dayanamadım oğlumu onların elinden almak için gittim. Oğluma uzanmak istediğim anda bir polis tekme attı yere düştüm. Silah dipçikleriyle vurmaya başladılar. Oğluma onlardan kurtarmak istediğim için dövdüler. Oğlum daha 14 yaşında. Tekrar gittim bu sefer bir polis bana tokat attı. Bana sordukları sorulara doğru cevap verdiğim halde polis 'Siz Kürtler hainsiniz. Bu devlete ihanet ediyorsunuz. Kömürünüzü yardımınızı alıyorsunuz ihanet ediyorsunuz. Siz Kürtler Allah bir dersiniz inanmayız size' diyordu."* Baskın sırasında özel hareket polislerinin saldırısına maruz kalan mahalle sakini **Ayten Kuş** ise, şunları belirtti: *"Bir anda silah sesleri geldi. Polis biz evlerin içindeyken evleri tarıyordu. Sonra evleri aramaya başladılar. Enseme yumruk ve dirsek attılar. Dakikalarca dövdüler. Hastayım yapmayın dedim. Yüz felci olduğumu gördükleri halde vurmaya devam ettiler. Bize ağza alınmayacak küfürler ettiler. Bu barbarlıktır."*

10 Eylül 2016 tarihinde Van Merkez İpekyolu ilçesi Cumhuriyet Caddesi üzerinde bulunan bir sokakta üzerinde PKK Lideri Abdullah Öcalan'ın resimlerinin bulunduğu sarı, kırmızı, yeşil renkteki bileklikleri satan 17 yaşındaki A.B. isimli çocuk, polis şiddetine maruz kaldı. Öğlen saatlerinde A.B.'nin kurduğu tezgâhın etrafını saran polisler, çocuğa tehditler

savurarak, bilekliklerin tamamını bıçakla kesti. Polisin kendisine küfür ve hakaretler savurduğunu ve tutuklamak ile tehdit edildiğini anlatan A.B., şunları anlattı: "*Çabuk bunları kaldır yoksa seni tekme tokat döver ardından da koluna kelepçe takarız. OHAL dönemindeyiz istediğimizi yaparız' dedikten sonra bıçakla bilekliklerin hepsini kestiler*"

Okulda Şiddet

18 Ocak 2016 tarihinde Erzurum'un Palandöken ilçesinde, Maksut Efendi İlköğretim Okulu'nda okuyan 6 yaşındaki birinci sınıf öğrencisi K.D.'nin, öğretmeni tarafından dövülerek darp edildiği iddia edildi. Kızı K.D'yi eve giderken gözleri morarmış bir şekilde bulduğunu söyleyen baba Rıza Duman, önce kızının öğretmeni R.S.'nin yanına gitti. Yaramazlık yaptığı gerekçesiyle çocuğu dövdüğünü gerekçe gösteren öğretmenin bir daha dövmeyeceğine dair söz verdiğini ifade eden Duman, daha sonra karakola giderek öğretmen hakkında suç duyurusunda bulundu.

İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
DOKÜMANTASYON BİRİMİ